

GYÜMÖLCSKERTÉSZ.

A KÖZSÉGI FAISKOLÁK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hónap 10-én és 25-én.

KIADJA A MAGYAR KIR. FÖLDMÍVELÉSÜGYI MINISTER.

Szerkeszti: rudinai MOLNÁR ISTVÁN,
kir. tanácsos, orsz. gyümölcsészeti és fatenyésztési ministeri biztos.

Előfizetési ára egész évre egy községnek, mint magánosoknak két korona, mely a lap kiadóhivatalának: Athenaeum r. társulatának Budapest, VII., Kerepest-út 54. sz. egyszerre küldendő be.

A m. k. Belügyministerium 1891. évi 33,881. sz. rendelete szerinte közlönyre minden község előfizetel tartozik. — A Vallás- és közoktatásügyi m. kir. Ministerium 20,899/1891. sz. a. az összes felekezeti hatóságoknak ajánlotta.

Tartalom: *Nem hivatalos rész:* Olasz kék szilva. (Képpel). — Téli fehér kálvil alma tenyésztése Meránban. — A paradicsom termesztése. — Az őszibarack tavaszi oltása. — A rózsák oltása a szabadban. (Két képpel.) — Összefüggés a gyökerek és ágak növekedésében. — *Közhasznú kérdések és feleletek.* — *Vegyes közlemények.* — *Szerkesztői üzenetek.* — Hirdetések. — Üzleti közös tárcza. — Betöltendő állások és ajánkozások.

NEM HIVATALOS RÉSZ.

Olasz kék szilva.

Quetsche d'Italie; Italienische Zwetsche.

(L. a 9. sz. ábrát.)

Az amerikai példán indulva, a mai szilva-termesztési áramlat az aszalványok készítésében is a nagy, mutatós szilvák felé hajlik. Ebből a mi termesztőinknek is le kell vonni ama tanulságot, hogy a nagyban termesztésre alkalmas Házi- vagy Besztercei szilva mellett ajánlatos olyan fajtákkal is kísérletet tenni, amelyek ehhez hasonlóak ugyan, de mégis nagyobbak; ha aztán valamely vidékre egyik-másik ilyen fajta bevált, azt a tenyésztésbe be kell vonni, amennyiben ugyanis a jövedelem ezzel tetemesen emelhető. Ilyen, ha nem is új fajta, de nálunk szintén többektől régebbi idő óta ismert és dicsért, noha egyes termesztők által megócsásított szilvafajta az Olasz kék szilva, amelylyel, noha hazánk több vidékén előfordul, mégsem tettek elegendő kísérletet arra nézve, hogy tisztán látnók ama helyeket, ahol ez biztos sikerrel volna termesztendő. Éppen ez készlet arra, hogy az Olasz kék szilváról elmondjam a szükséges tudnivalókat, remélve, hogy ezzel olvasóink egy részének szolgálatot teszek.

Az Olasz kék szilva eredete ismeretlen; valószínűnek látszik azonban ama feltevés, hogy az a Svájcban keresztül jutott el Olaszországból, mint eredeti hazájából, Németországba, ahova *Lauche* szerint *Fellenberg* vitte be, miért is *Fellenberger-Zwetsche* és *Schweizer-Zwetsche* nevek alatt is szerepel.

Fája: egészséges, edzett; hidegebb teleinket is többnyire ártalom nélkül szokta kiállani. Virágzásában azonban meglehetősen érzékeny; evégett olyan helyekre kevésbé való, ahol az utófagyok

éppen virágjában szokták érni. Mint oltvány eleinte eléggé vig növésű, későbbben csak mérsékelt fejlődésű. Koronája szabálytalan, szétterülő, sáterszerű, elsűrűsödésre hajlandó, amit még nagy, jellegzetes, lelógó levelei is elősegítenek. Eléggé, sőt bőven termő. Alkalmas középestörzsű gazdasági fának; míg más alaknak már azért sem való, mert a rendszeres metszést annyira nem tűri, hogy meddővé válhatik még olyan vidékeken is, ahol tenyészteti feltételeit különben megtalálná. Megtalálja pedig mindama helyeken, ahol a *Házi- vagy Besztercei szilva kitünően díszlik és terem*, tehát: erőteljes, kevésbé nyirkos talajban, harmatos párás égalj alatt és nem túlmeleg fekvésben. Száraz, forró égalj és sovány sülevényes talaj éppen úgy vagy még nagyobb meddőségre kárhóztatja ezt is, mint a közönséges szilvát, sőt ilyen helyeken, ha némelyik csapadékosabb évben hoz is némi termést, az annyira kukacos, hogy még pálinkafőzésre sem alkalmas. Ebben rejlik tehát főoka annak, hogy nagyon sok termesztő teljesen elítéli és hogy én is, minden egyéb jó tulajdonsága mellett, óva intek mindenkint attól, hogy nagyobb telepítésekbe bele menjen, mielőtt meg nem győződött és pedig alapos megfigyelések után arról, hogy az ő földterületére beválik-e? Mert enélkül igazi »ugrást tesz a sötétben«.

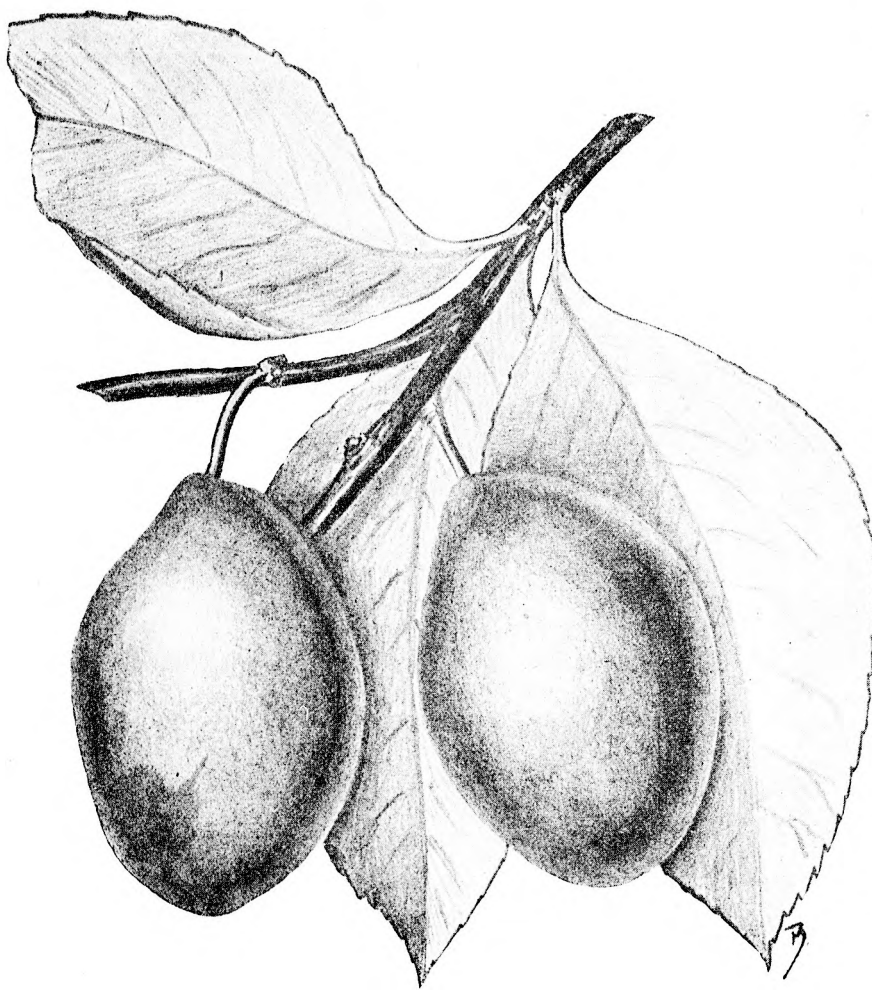
Gyümölcse: nagy; akkora, mint a legnagyobb Besztercei szilva, amelyhez alakra nézve is sokban hasonló. Vágánya sekély, a gyümölcsöt két egyenetlen félre osztó. Bibepontja felszínes vagy a gyümölcs hegyén ülő. Szára középhosszú, egyenes, elég vastag, vörösbarna, vagy zöldesbarna sekély üregbe helyezett. Héja sötétkék, apró sárgás pontozatu, kékes hamvu, finom, vékony, teljes értével lehámozható. Husa kevésbé leves, zöldessárga, magva körül gyakran vöröses erekkel átszótt, tömött, édes, kellemes borizzal és némi bazsalikom-illattal és zamattal emelt. Magva közepes nagyságu, hosszas

tojásdad alakú, tompahegyű és száras vége felé észrevehetőleg elvékonyodó.

Érésiideje: augusztus vége, szeptember közepe, hűvösebb tájakon: szeptember vége.

Minősége: elsőrendű, néha kiválóan elsőrendű asztali, piaci és gazdasági szilvafajta, amely szállításra, aszalásra, iz- és pálinkafőzésre egyformán alkalmas.

Társnevei: a felsoroltakon kívül: Pflaume mit dem Pfirsichblatt, August-Zwetsche, Blaue Riesen-Zwetsche stb.

9. ábra.

Leirői: Bereczki, Gyüm. vázl. I. 489. Oberdieck, Illustr. Handb. der Obstk. III. 241. Mas, Le Verger. VI. 69. és mások.

Észrevétel. Az Olasz kék szilva, mint az előadottakból kitűnik, a hosszú szilvák közül a Besztercei szilvához sokban hasonló, csak hogy nagyobb; értéke éppen ebben lévén, ajánlom kísérlettelre olyanoknak is, akik, ámbár a felsorolt tenyészet feltételeket neki megadhatnák, eddig még nem tanulmányozhatták.

Angyal Dezső.

Téli fehér kálvil alma tenyésztése Meránban.

Merán világhírű és erősen látogatott éghajlati gyógyító-hely tüdőbetegek számára; több betegem fordult ott meg és egészségét visszanyerte. Tőlük érdekes dolgokat hallottam az ottani szőlő- és gyümölcsstenyésztésről, sőt szivesek voltak onnét való Téli fehér kálvil és rozmarin almával kedveskedni. Sokszor olvastam is a tiroli, illetőleg a meráni gyümölcsstenyésztésről, s minthogy Merán két irányban is érdekelt, midőn mult évben a brüsseli internacionális higiéniai és demografiai kongresszust voltam meglátogatandó, utamat Tirolon s Meránon át vettem oda.

Franzenfeste-től dél felé az Eisack völgyében a száguldó gyorsvonaton haladva csakhamar melegebb vidékre ér az utas. Már Brixen-nél 558 m. tengerszintfeletti magasságban alma, körte tenyészik, déli fekvésben nagyon védett sziklák alatt pár szőlőtő is látható. Klausen-nél 511 méter és még inkább Waldbruck-nál 463 méter tengerszintfeletti magasságban nemcsak gyümölcsfa, de sok szőlő van az Eisack melletti déli, keleti és nyugoti oldalakon. Franzenfeste-től Bozen-Gries-ig 50 kilométer távolsági úton 750 méterről 259 méterre esik az Eisack hegyi patak, — bizony folyónak is beillik bő vize miatt — tehát minden kilométernyi úton 10 méter esése van.

Bozen-Gries-ben már nagyon enyhe az éghajlat, itt sok fajú örökzöld bokrok és fák is a szabadban tenyésznek és a telet minden takarás nélkül kibírják, Eugenia, Veronica, Laurus-ok stb. Bozen-nél az Eisack völgye kiszélesedik, s a folyó mindkét oldalán a völgy öln gyümölcsös és szőlővel beültetett kertek vannak. A hegyoldalak ellenben szőlővel vannak telepítve. A völgyben elterülő síkság kétfelé lejt; egyikfelé az Eisack folyó irá-

nyában, a másikfelé a hegyektől a folyóig. A fővölgybe sok helyen kisebb-nagyobb mellék-völgyek nyílnak, honnét bővizű patakok ömlenek az Eisack-ba. A völgy talaja homok, kevés humusszal; valószínű, hogy az altalaj kavics vagy görgeteg kő lesz, ezt mutatja azon tulajdonsága, hogy a vizet gyorsan beveszi és áttereszti.

A gyümölcsös és szőlős kertek mind bő öntözésre vannak berendezve; ehhez a vizet a mellék-völgy patakjai szolgáltatják; a vezetés a városon át boltozott, majd nyitott csatornákon történik, sok helyen favájukban van a víz vezetve. Az öntözés rendkívül könnyű: az árkokban felduzzasztják

a vizet és az egyes ágyak közé eresztik s addig hagyják folyni, míg a talaj jóllakott vízzel; egymásután a kert összes területét így öntik meg. A talaj, úgy látszik, ily öntözés céljaira ugyan a természet-től alkalmas, de mesterségesen is előkészítették. Az Eisack völgyét szegélyező hegyek anyaga dolomit, pala, itt-ott eruptív kőzet, tehát a talaj ezen kőzetek málladéka és hordaléka. A pala- és dolomit-málladék kitünő erejű termőtalajt szolgáltat.

Délután két órakor érkeztem meg Bozen-be; a városban körülnézve, kérdezősködésemre dr. *Grabmayer* ügyvéd kertjébe utasítottak, ahol láttam Téli fehér kálvil alakfákat, de ezek mind betegesek voltak, s így gyümölcsük kevés és nem szép; a kertben voltak kálvil koronás fák is, melyeken elég szép alma volt. Részben törpe, részben vad alanyon koronás körtéfafák voltak: Diel, Hardenpont téli, Clairgeau, Ligel, Hardy, Nyári esperes, Triumpe de Jodoigne elég szép gyümölcsessel. A Téli fehér kálvil gyökerét (alánya: paradicsomi alma) pajorok rágják s teszik a fákat tönkre. Ezen bajt két év óta tapasztalják; ha egy fát kiemelnek, gyökerén 50—100 pajort is találnak. Ellenök sok mindent kísérlettek meg, de eredmény nélkül; a vízzel való elárasztás sem segített, szénkénegezést ajánlottam, de a kertész említette, hogy tettek már azzal is kísérletet, s úgy látszik eredményes fog lenni.

Több kertet is (4—5-öt) megnéztem, de ezekben a kálvil almát nem tenyészítik; csak elvétve találni néhány fát, ezek sincsenek rendszeres művelés alatt. Itt inkább szőlőt termesztenek s csak a lugasok között vannak egyes gyümölcsfák vagy sorok is, melyek félmagas, egész 2 méteres törzsszel bírnak.

Ezen fákon termett gyümölcsök nem sokkal szebbek, mint a minő Magyarországon is megterem; a déli fekvés előnye abban nyilvánul meg, hogy a téli gyümölcs már augusztus végén, szeptember első felében beérik a fán, akkor le is szedik, papirosba göngyölik s hideg sziklapincébe raktározzák, hogy megérését hátráltassák. Augusztus 26-án a Nyári esperes, Hardy, Jodoigne diadala már teljesen érett volt, sőt a Diel férgese is érett.

Bozen-Gries-ben, illetőleg innét lefelé az Etsch folyó völgyében, a kiterjedt szőlőművelés mellett igen sok körte- és almafát ültetnek, melyek csaknem évről-évre bőven teremnek; a termést elég jól értékesítik s rendszeren a vevők jönnek ide, akik a fán veszik meg s maguk szedik le, válogatják és csomagolják el. Sőt vannak kerttulajdonosok, akik termésüket több évre is eladják s érte az egy évre járó összeget, akár van termés, akár nincs, megkapják. Mult évben itt is hiányos volt a termés, amennyiben az áprilisi fagyok a virágzásban sok kárt okoztak.

Másnap, augusztus 27-én, Merán-ba rándultam ki. Az Etsch és Eisack összefolyásánál levő árterületen mindenütt viruló gyümölcsösök és szőlők láthatók; a völgy itt meglehetősen szélesen terül és magas hegyekkel van körülvéve, — a kultura paradicsommá változtatta át a völgyet. A kertésznek itt sokat kell a talajvízzel küzdenie, miért is

széles és mély árkokat készít, az árkok között levő talajra felhalmozza a kiemelt földet s így szállítja alá a talajvizet, és termel szőlőt, gyümölcsöt. Az Etsch szabályozva van s kövekkel kirakott partok között folyik. A völgyben még igen sok, vad fákkal (nyár, éger stb.) benőtt vadvizes területnek vannak, melyek a kulturára várnak. Ilyen megmunkálás aránylag nagyon sokba kerül s azután is állandó gondozást és kiadást követel, de ezen vízpárakban dus, enyhe éghajlat alatt, kellő forgalom mellett, óriási eredményeket érnek el.

Merán az Etsch és Passer összefolyásánál levő két völgy összetorkolásában fekszik 320 méterre a tenger színe felett, a talaj felszíne meglehetősen sík, a Passer völgye mérsékelten emelkedik, az emelkedés a kertek felső részéig 60—70 métert tesz ki. Ezen mérsékelten emelkedő lejtő nagyon alkalmas a kertek öntözésére, itt a lejtés két irányu, a fő- és mellékvölgy szerint. A kertek altalaja kőhordalék, a termőtalaj homokos s televényes agyag, a vizet mohón issza. A völgy oldalán levő hegyek palából és dolomitból állanak, s így a talaj ezen sziklák málladéka. A kertekbe falazott árkokban vezetik a vizet, még pedig a kert legmagasabb pontjára, s innét facsatornák segítségével az egész kert megöntözhető. A kertben a talaj felszínét ily öntözés céljaira mesterségesen lejtették. Az öntözés akként történik, hogy a fasorok között a vizet bőven hagyják folyni, míg a sorköz talaja vízzel jóllakik; egyszerre 4—6 sort is öntöznek s 12, néha 24 óra is kell, míg a talaj vízzel jól beivódik. Az öntözést 10—12 naponként ismételik, ha bővebb eső nem volt.

(Folytatjuk).

Dr. Tóth Imre.

A paradicsom termesztése.

A paradicsom tudvalevőleg egyike azon zöldségeknek, amelyek úgy a háztartásban, valamint a piacon igen jelentékeny szerepet töltenek be.

Sokoldalú használhatósága révén egyaránt helyet foglal a kis kertekben és a nagyuri és kereskedelmi kertészetekben. Amennyiben pedig nemcsak nyári fogyasztásra, hanem különféle módon konzerválva és eltéve télen át is használtatik, — méltán megérdemli, hogy ott, ahol jól tenyészik és könnyen értékesíthető, nagyban is termesztjük.

Tenyészése annyira ismert és elterjedt, hogy a palánták nevelését és kiültetését tárgyalni ez alkalommal fölöslegesnek tartom. Az, amit jelen soraimban előadni óhajtok, a kiültetett palánták gondozására és egyéb tudnivalókra szorítkozik.

A paradicsom a hidegek iránt igen érzékeny, miért is a kései tavaszi, valamint a korai őszi fagyoknak csakhamar áldozatul esik, — tönkremegy. Ha azonban a tavaszi fagyoktól megmenekült és a meleg időjárás bekövetkezik, gyorsan fejlődik és az őszi hidegek beálltáig folyton virágzik és terem.

Minél hosszabb és kedvezőbb a paradicsom tenyésztési ideje, annál többet terem és így annál nagyobb jövedelmet ad. Ezen körülményt tekintetbe

véve, a tenyésztőnek arra kell törekednie, hogy a paradicsom eme jó tulajdonságát minél jobban kihasználja.

Az időjárás szabályozása — sajnos — nincs módunkban. Itt tehetetlenek vagyunk. Mődünkben áll azonban olyan eljárások felhasználása és követése, amelyek által a paradicsom termékenységét kellőleg fokozhatjuk és kihasználhatjuk, mintegy elébe vágva az évről évre szeszélyesebb tavaszi és őszi időjárásnak.

Erre vonatkozólag óhajtok t. olvasóink figyelmébe ajánlani egyet-mást.

Elsősorban is nem hagyhatom felemlítés nélkül azt, hogy a paradicsom meleg, északról védett fekvést és laza, meleg talajt kedvel. Erőteljes, gyors fejlődése, nemkülönben nagy termésének kifejlesztése sok táplálékot és kellő talajnedvességet igényel. Talajának javítására legjobban ajánlom a komposztot, erdei és gyepföldet, továbbá az egészen korhadt trágyát. Tapasztalásom szerint a félig korhadt istállótrágyában buján fejlődik ugyan, de aránylag kevesebbet terem. Éppen ezért a fenti trágyanemeknek alkalmazása ajánlatosabb.

A talajelőkészítés abból áll, hogy a talajt ősszel mélyen megássuk, vagy nagyobb területen felszántjuk; tavasszal ismét megmunkáljuk és hogy ki ne száradjon, elgereblyezzük vagy elboronáljuk. Ültetés előtt az egyes növények helyeit mintegy 50 cm. átmérőjű körben mélyen felássuk, amikor is a fészkekbe egy-egy lapát trágyát vagy komposztot keverünk.

A növények sor- és tőtávolsága a kisebb növényeknél 80, a nagyobbaknál 100—120 cm. Lejtőn kisebb, síkon nagyobb lehet a távolság. A távolság függ továbbá attól is, hogy a mivélés karó vagy huzal mellett lugasszerűleg történik-e? A sors-távolság ez utóbbi esetben 100—120 cm., a növény-távolság pedig a kisebb növényű fajtáknál 160 cm., a nagyobbaknál 180—200 cm.

A paradicsom csak abban az esetben ad jó termést, ha erős, edzett és dús gyökérzetű palántákat ültetünk ki. Ilyenek nevelése végezt magját már március közepe táján el kell vetnünk. És mihelyt a palánták a magágyban megerősödtek, ültessük át azokat langyos ágyba ablak alá 7—8 cm. sor- és tőtávolságra és oly mélyen, hogy a palánták egészen az alsó levelükig a földbe kerüljenek. Az átültetett palánták itt kellő gondozás mellett május második felére, amikor az ültetés ideje elkövetkezik, — jól megerősödnek és dús gyökérzetűek lesznek.

A palántákat addig, amíg azok nincsenek fokozatosan a levegőhöz szoktatva, továbbá amíg a talaj és levegő kellőleg fel nem melegszik, nem érdemes kiültetni, mert nagyon gyengén fognak fejlődni. Hagyjuk tehát a palántákat addig az ágyakban, amíg teljesen jó idők nincsenek. Itt kis helyen a palánták könnyebben gondozhatók és az esetleg bekövetkező rossz időjárás ellen jól megvédhetők.

Ha a kedvező időjárás május második felében beköszönt, ekkor készítsük el a palánták helyeit.

Valamely borult, csepergős napon pedig fogjunk az ültetéshez. Arra nagyon ügyeljünk, hogy a palánták minél több és jobb gyökérzetel szedessenek ki. Ezért a palántákat kiszedés előtt jól öntözzük meg s ha már a víz jól a földbe szívárgott, ásóval gondosan emeljük ki a palántákat, úgy, hogy a föld megmaradjon a gyökereken.

Ily gondos kiszedés mellett bármilyen nagy palánták is jól meg fognak eredni, kivált ha azokat kiültetés után beiszapoljuk és azonnal kikötözzük.

(Folytatjuk.)

Németh József.

Az őszibarack tavaszi oltása.

Egyik jó barátom néhány év előtt azzal a kérelemmel fordult hozzám, hogy készítsek számára tavaszi oltásokat egy olyan őszibarack-fajtából, melyet tavaszi építkezés miatt kénytelen kivágnai. Az őszibarack fás-oltása tudvalevőleg mindig kétes eredményű. Nem nagy örömmel vállalkoztam emiatt a feladatra; mindazáltal elhatároztam, hogy a sikerre való tekintet nélkül, megkísérlem a dolgot.

Idejében megszedtem az oltóvesszőket, hogy a téli fagy esetleg meg ne rongálja, és pincébe, mérsekelt nedves homok közé helyeztem.

Azt kellett először is eldöntennem, hogy a sok közül melyik oltás kecsegtetne a siker némi kilátásával?

Elállottam minden olyan oltási mód alkalmazásától, mely a héj felválását és a nedvkeringés megindulását feltételezi. Igen, mert mikorára ez az eset bekövetkezik, akkor rendszeren az oltóvesszőben is megmozdult a nedvaram. Ilyen oltóvesszőkkel pedig — főképpen csonthéjas gyümölcsöknél — mindig biztos az eredménytelenség.

A megeredés első feltételének azt tekintettem, hogy az oltás a nedvkeringés megindulása előtt történjék. Igaza van a székelynek, mikor azt tartja, hogy a szilvát a hó levéllel kell oltani. Elhatároztam, hogy minden más oltás mellőzésével, az egyszerű de biztos *oldaloltás* mellett maradjok.

Kiválasztottam tehát jó erőben levő keserümandula-csemetéket és ezeket tél végén közel a föld színéhez lecsontítottam, s március elején, az első kellemes tavaszi napon, az említett oltással beoltottam. Mindössze azt a kis eltérést alkalmaztam az oltásnál, hogy az oldalbevágás által támasztott külső forgácsszilánkot nem távolítottam el, hanem, mikor a nemes részt pamuttal a vadhoz kötöttem, a köteléket erre a forgácsrésze alkalmaztam; tehát *közvetve* a forgács szorította a nemes részt a vadhoz. Így elkerültem, hogy a kötelék, melynek természetesen szorosnak kell lennie, az őszibarack oltóvessző gyenge héját bevágja. Az oltóvesszőn két szemet hagytam, egy harmadikat pedig a forradási lapon átvágtam. Az ilyen átvágott szem, mely a forradásba esik, egyik biztosítóka az oltás megeredésének. Bekötés után a sebhelyeket melegen folyó oltóviaszszal gondosan elzártam.

Tömerdek vadhajítás tört elő a nedvkeringés megindultával az ujjnyi hosszú alanyból, melyeket azonban nem távolítottam el, hanem csak rövide visszacsipkedtem, hogy ezzel a megindult nedvkeringést vissza, a vadtrzs felé tereljem. Főképp azokat a vadhajításokat kiméltem, melyek az alany sebének a nemes vesszővel érintkező részén törtek elő, mert az ilyenek nagyon elősegítik a gyors összeforradást. Ahol levél fejlődik, ott élet van, sejtképződés és forradás könnyebben történik; azért is én a nemes rész jó megeredéséig mindig megtűröm a megkurtított vadhajításokat.

A vadhajításokkal majdnem egyidejűleg kihajítottak az én barackoltásaim, melyek a vadhajítások végleges eltávolítása után hatalmas fejlődésnek indultak s nyár végére annyira megerősödtek, akár csak alvószemzések lettek volna. Természetesen a köteléket idejekorán kell megtágitani és eltávolítani, hogy mély bevágás a helyén ne maradjon. A nemes fölött álló vadacsonkot is, rézsutos metszési lappal, korán kell levágni, hogy a seb mielőbb beforrjon.

Ilyen módon 30 oltást készítettem, azért ennyit, mert nem biztam a sikerben. Megeredett az utolsóig, nem maradt el belőle egy sem.

Miként mondtam, a sikernek elengedhetetlen feltétele, hogy az oltás a nedvkeringés megindulása előtt, kora tavaszon, az első meleg napokon történjék. Soha sem kell tartani a kései fagyoktól, nem ártanak azok a kész oltásnak. Kora tavaszon oltott szilvafáimra gyakran esett hó, sőt el is borította az alantest oltásokat és hetekig sanyargatta a hideg; mikor azonban a nedvkeringés megindult, valamennyien kihajítottak. A csonthéjas gyümölcsök oltását soha sem lehet tavaszkor elég korán végezni, kivéve azt az esetet, ha jégveremben tartjuk a későn szedett oltóvesszőket. A tapasztalás engem arra is megtanított, hogy az ősön és tél elején szedett vesszőkben jóval hamarabb megindul a nedvkeringés, mint azokban, amelyeket februárius végétől március közepéig szedtünk.

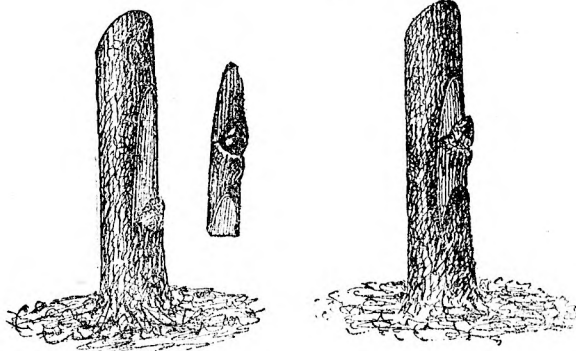
Ugyancsak koratavaszi oldaloltással az olyan nyira kényes szederfát is, számtalan esetben, teljes sikerrel oltottam.

Budai József.

A rózsák oltása a szabadban.

E lap m. évi 20. számában a magastörzsű rózsák neveléséről egy figyelemreméltó cikket olvastam s mert a t. cikkíró ur a rózsáknak szabadban való oltásánál csak az alvó- és hajtó-szemzést említi, legyen szabad szerkesztő ur szíves engedelmével a szabadban való oltás nálunk eddig alig használt módjáról, illetőleg ennek alkalmazásáról megemlékezni. Magam is kedvelem a rózsát s bizony szívesen olvasok minden erre vonatkozó szakközleményt; de a rózsának a szabadban való oltási módjául mindig csak a szemzést hallottam emlegetni, sőt egyes vidékeken, ha szemzésről beszél az ember, okvetetlenül a rózsza szemzését értik, mintha ez csak a rózsának volna saját oltási módja.

A kereskedelmi kertészek útján forgalomba jövő oltott rózsák legnagyobb része azonban a hajtatókban és üvegházakban tél folyamán készült. Nem egyet, de százakat iltettem ilyeneket, részint vásároltakat, részint pedig házilag előállítottakat, s úgy ezeken, valamint a mások által kiültetteken azt tapasztaltam, hogy a hajtató-házban bármily szépek is, de a kiültetést a legnagyobb része, több mint 70%-a, nagyon megsínyli; sőt az az én tapasztalatom, hogy éppen a legszebbek szokták a legnagyobb visszaesést mutatni. S ez természetes is! S oka bizonyára az lesz, hogy a hajtató-házbeli rózsáknak a legtöbb esetben nincs olyan fejlett és erőteljes gyökérzetük, mint amilyen a már szépen fejlődött s olykor bimbót is hozott nemes résznek megfelelően. A meglévő gyökérzet pedig, ha még kellő számú lenne is, soha sem olyan edzett, mint amilyen a szabad földbeli növényzeté, s különösen nem akkor, ha, mint sok helyen szokásos, a rózsátövek mohába voltak kötözve.

10. ábra.

11. ábra.

S ha ezen állításom, mint egyéni nézet, megfelel a valónak, akkor az üvegházban oltott rózsák értéke csökkenni fog; legalább is azok előtt, akik a fenti nézeten vannak. A téli oltás egyedüli előnye az, hogy tavasszal mint kész nemes rózsát lehet kiültetni azt, amely őszzel még vad volt s ez nyár folyamán virágozik is; — míg az őszzel kiültetett vadat csak alvóra lehet beszemezni, nagy ritkán pedig hajtóra. — A kiültetett magastörzsű vadnak korona-magasságban előjött vékonyabb hajtásai nem mindig alkalmasak a beszemezésre; ha meg a töből előjövő vadat hagyjuk meg, amíg az 1—1.5 m. magasságot s kellő fejlettséget eléri, bizony eljön az az idő, hogy csak alvóra lehet beszemezni. Igaz ugyan, hogy így kapjuk olesón a legszebb és legjobb fejlődésű rózsát, de hát ez csak a jövő évben fog virágot hozni.

1903. év tavaszán, amely még a gyümölcsfák oltására sem volt valami nagyon kedvező, próbát tettem a szabadban való szemlapozással. Beszemlapoztam április közepe táján 10 vadrózsát, és pedig: Crimson Rambler, Sicilia Rambler, Maréchal Niel és The Brid fajokból, minden vadba 2—2 szemlapozást téve. A Sicilia Ramblert kivéve, július folyamán mindeniken volt virág, sőt a Maréchal Niel és a Crimson oly erőteljes hajtásokat hozott,

hogy aki nem tudta, meg nem mondta volna, hogy ez idej oltás.

Maga a szemlapozás nem más, mint amelyet a hajtató-házakban szoktunk használni, azzal a különbséggel, hogy a fás-szempaizs nem tevődik a vadnak késsel felvágott héja alá, hanem a paizsnak megfelelő metszést készítünk a vadon (l. a 10. ábrát) s erre ráillesztve a szemet, raffiával bekötjük (l. a 11. ábrát) s a nemes szem kivételével az egészet bekenjük oltó-viaszszal. En az oltó-viaszszal való jó bekenést igen fontosnak tartom, annyival is inkább, mert ez nemcsak elzárja a levegőt, hanem egyúttal a hideg ellen is jó takarót képez.

Természetesen a vadakat ősszel kell kiültetni, sőt hogy az elfagyás ellen is védve legyenek, célszerű szintugy befödni, amint a nemes rózsákat szoktuk.

Az eljárás tehát igen egyszerű. Előnyei pedig: az olcsó és gyors uton való nemes rózsához jutás. Ha pedig lesz olyan, amelyik nem ered meg, nyáron vagy ősszel még mindig be lehet szemezni. Lehet, hogy ezen eljárás nem ismeretlen e lap minden t. olvasója előtt; de bizonyára lesznek olyanok, akik szívesen fogadják szerény tapasztalataim közlését. Közöltem pedig ezt azért éppen most, mert azoknak, akik vadrózsa-alanyaikat ősszel kiültették időszerű lesz az eljárás kipróbálása, ami ha beválik, jövőre fölöslegessé fogja tenni a jóval költségesebb üveg-házi hajtatót.

Igaz ugyan, hogy én kísérletet csak az említett 4 fajjal tettem, de tekintve a tavalyi tavasz abnormis voltát, azt hiszem, hogy enyhébb időjárás mellett a kényesebb fajoknál is be fog válni ezen eljárás, amelyről én egyik tekintélyes német szaklapban, az »Erfurter Führer«-ben azt olvastam, hogy ott általánosan el van terjedve s amelynek a fönt elmondott előnyökön kívül még az a jó oldala is van, hogy így lehet a legszebb törzsű rózsákat nevelni a szabadban.

(Dunaföldvár.)

Butyka Károly.

Összefüggés a gyökerek és ágak növekedésében.

A kezelésem alatt levő községi faiskolában, ennek északfelőli kerítése közvetlen közelében délfelől áll egy idősebb, kiveszőfélben levő, de azért évenként több-kevesebb termést hozó almafa. A kerítés tulsó oldalán pedig a faiskolán kívül ugyan, de szintén a kerítés mellett, két bujanövésű eperfa van, olyaténképpen, hogy az almafa a két szederfa közé esik. Ily állás mellett az almafa déli oldala a talajjal együtt állandóan ki van téve a déli nap-sütésnek, míg a legforróbb órákban az almafa északi koronacsurgója és az ennek megfelelő gyökér-terület, a pihent s évek hosszú során át szalmakazal helyéül szolgált, így növényi trágyában bővelkedő, földigilisztáktól át meg átfurt szérüskerti talaj állandóan árnyékos és nyirkos. Megemlítendőnek vélem még azon körülményt is, hogy a fa délfelől eső koronacsurgója véletlenül oly helyre esik,

ahol a régebbi időkben kavicszal töltött majorsági ut volt. Mintegy hat évvel ezelőtt a fa száradni, veszni kezdett, de mindig csak a délnek eső oldalán, míg az északi felén nemcsak hogy ép és egészséges maradt, hanem mivel déli oldaláról minden nagyobb ág eltávolított, koronájával, de még törzsével is északfelé fordult egészen. Látszólag közömbös a dolog, de ha annak mélyére tekintünk, be kell látnunk, hogy sokkal fontosabb jelenség, mint az első pillanatban látszik. Tapasztaltabb fatenyésztők állításaiból tudjuk azt, hogy a fa koronájában rendszerint annyit fejlődik, mint amilyen arányban gyökérzete gyarapszik. Hogy ez valóban így van-e, nem tudom, de hogy a fa bizonyos gyökere csak bizonyos ágaknak szállítja a szövet-és gyümölcsképző nedvet, a fenti eset látszik igazolni. Az almafa déli oldala és gyökérzete a száraz, valamikor kocsik által keményre gyúrt kavicsos talajban nem talált annyi nedvességet, melylyel a fa ezen oldalán nőtt ágakat ellátni képes lett volna. Az ágaknak tehát természetszerűleg el kellett halniok; holott az északi oldalon a feltételek meglévén, a gyökér és ágak fejlődésében semmiféle zavar sem állott elő. Már pedig, ha ág és gyökér között nem lenne szoros összefüggés, nem kellett volna elhalnia a déli oldalnak, lévén egy test az északi féllal, mely megoszthatta volna a nedvet déli részével is. Lássunk csak több példát is: Az 1899. év tavaszán adományozott »Erzsébet« fám közt volt egy szép növésű, kehelyalakra nevelt Ananász-barack. A fácskának egy főága valamely ok miatt be volt erősen kurtitva s ezáltal a fa alakja elromlott. A fát úgy helyeztem gödrébe, hogy a csonka oldal délfelől nézett, mert abban a föltevésben voltam, hogy a fa déli oldalán fogja majd pótolni a hiányt. Ebbeli reményem ma már teljesedésbe is ment, amennyiben a tulbúján növekvő kajszai délfelől csakugyan pótolta a hiányzó ágat, s így a szabályosság is megvan — de bizony csak részben, mert a fa koronája még most is csak északfelé terjeszkedik inkább, amely oldalon kétségkívül a gyökérzet is bujább. Elfogadott szabály pedig, hogy minden fa a déli oldal felé terjeszkedik és hajt ágakat, nem pedig északra. Már pedig a fentebb említett mindkét esetben határozottan észak felé nőnek még ma is a fák. 1903 tavaszán szőlő alá forgattattam kertemet; így a területen levő fiatal (1899. évi április 1-én ültetett) fákat is körülásattam, természetesen hajszálgökérzetük megsértésével; különös, de az én kis fám ez évben leginkább csak a vezér-ágak növekedésében mutattak fejlődést, míg a koronaágak szünetet látszottak tartani. Hihetőleg azért, mert a koronaágaknak megfelelő ifju gyökerek körben bevágattak földforgatás közben. De van egy buzával érő körtefám is, mely halálos beteg volt már, de gondos ápolással megmentettem, s ma már olyan, hogy a legszebb reményekre jogosít. Ennek a fának is elhalt volt a déli fele fölülről le egészen a talajig. De nem is nevelt hajtást ezen az oldalán. Beteges, csonka koronája ennek is északra hajlott, azon oldalra tehát, melyen a fával együtt a gyökérzet is ép és egészséges volt. Csak mikor a

fa magához jött s új hajtásokat hozott, távolítottam el a szabályosságot rontó ágakat. Ma már csak kevés hija a teljes szabályosságnak nemcsak a koronában, de a nemsokára összeforradó épülő törzsben is. — Hogy észrevételeim ne álljanak kivételként, főlemlitek még két esetet, mindkettőre hivatkozva mint élő bizonyosságokra. A szomszéd községben van egy hatalmas évszázados szilfa, melynek alsó ágai közül több vízszintes irányban fejlődött s ezeknek megfelelően futnak szét a fa földszinti gyökerei is. Községünkben is van egy életerős, fél méter átmérőjű törzsszel bíró szilfa egy ház előtt az utcán. A ház sok évvel ezelőtt leégett, akkor perzselődött meg a fa is a ház felőli (keleti) oldalán. A fa ezen az oldalán odvas lett s koronája is elhajlik egészen a háztól s nyugati irányban terjeszkedik. Érdekes lenne tudni, hogy a szilfa házfelőli és alatti gyökere is elszáradt-e. De ha a kidöntött fák gyökérzetét vizsgáljuk, ott is csak azt tapasztaljuk, hogy a legvastagabb gyökerek mindig a fa azon oldalán vannak, amelyen a legvastagabb ágak voltak.

E szerint a gyökérzet nemcsak az ágak nagyságára van befolyással, hanem szoros kapcsolatban áll azok korona-alakjával is. Ezen körülmény pedig nem igazolhat egyebet, mint azt, hogy a fák koronaszépsége és az ennek megfelelő szabályos gyökérzet közt növekedési szoros összefüggésnek kell lenni. Ezt látszanak bizonyítani a természetből egyenletes és szabályos gyökérzetű ellátott, minden emberi beavatkozás nélkül is egyenletes és szép koronát nevelő fák is. A gyökérbekurtításnál tehát szem előtt kell tartanunk a fa korona-alakját s a gyökereket is ennek megfelelő alakban kellene irányítanunk. De erre nézve a legjobb fatenyésztési könyvekben sem találunk utasítást. Boldogult *Bereczki Máté* is csak általában tesz említést a gyökérzetéről s hozza összefüggésbe a gyökérzetet a fa koronájával. Hogy a régi öregek is tudtak már az ág és gyökér közti szoros összefüggésről, bizonyítja az alábbi eset. Elt az 50-es évek elején két szőlőszomszéd, akik közül az egyiknek volt egy, a másik szomszéd szőlőjébe is átnyuló almafája. Éz sehogyse szerette, hogy a más fája az ő szőlőjére vessen árnyékát. Gondolt egyet s azt a tanácsot adta a fatulajdonos szomszédnak, hogy ha azt akarja, hogy almafája sokat teremjen — vágja el a fa minden kelet felé eső gyökerét. A fa tulajdonosa megfogadta a tanácsot s fájának keleti gyökerét elvagdosta. Az almafa nem termett se többet, se jobban, de a keleti szomszéd kívánsága meglelt, mert az almafa keleti ágai még azon évben leszáradtak. Ezen időtől haragos lett a két szomszéd, kitudódván a turpisság. Az almafa-tulajdonos méltán neheztelhetett szívtelen szomszédjára, mert hogy sokat adott a gyümölcsfa-tenyésztésre, bizonyítják szőlőjében még ma is a termő, különféle fajú s szép számu gyümölcsfái.

A felsorolt esetekből kitetszik, hogy a faágzat mily szoros összefüggésben áll a gyökérzetével, s hogy a korona minden egyes ágacskájának megfelelő egy-egy gyökérrendszer, melyet ha szószerint

értelmeziünk, az élőfa nem lenne egyéb, mint minden gyökérszálnak megfelelő egy-egy külön fáska összesége — közös burok: a kéreg alatt. Így érthető lenne az összefüggés elhalt gyökérrészlet és ennek megfelelő fatest közt és viszont. Valamint bizonyosak lehetünk e tekintetben, hogy a faág azon az oldalon nő leginkább, amelyen a dúsabb gyökérzet van, úgy be kell ismernünk azt is, hogy talán mégsem egészen közömbös dolog a fának ültetésükkor való gyökérrendezése s az arra való törekvés, hogy a gyökérzet is egy szép koronának minden tekintetben megfelelő legyen.

Uhlárik Sándor.

Közhasznú kérdések és feleletek.

35. Kérdés. Az 1896. évben ültettem néhány darab gyümölcsfát, amelyek közül egy szilvafa a múlt évben meghozta első termését; az almafák, jóllehet egészségesek és idejükhöz képest szép fejlődésűek, ez ideig még virágot sem hoztak. Tisztelettel kérdem: mi okozhatja ezen fák terméketlenségét és nem volna-e ajánlatos a fák koronáját visszametszeni, s ha igen, miképpen?

36. Kérdés. Lakásom előtt lévő kajszibarackfáim közül kettőnek két ága az utra hajlik le, egy pedig a folyosóra hajlik be és így alkalmatlan helyen állanak. Eltávolíthatók-e ezen ágak anélkül, hogy a fák szenvednének miatta? Egy időben egy szép kajszibarackfámról metszettem le egy alkalmatlan helyen nőtt ágat és a fa még azon nyáron elhalt. Egy kertész-ismerősöm azt állította, hogy a fa a nagy sérülés következtében gutaütést kapott és emiatt pusztult el.

Püspökladány.

B. M.

35. Felelet. Vadalma-alanyra oltott sok nemes almafajtának természeti tulajdonsága az, hogy 10—15 év előtt nem fordul termőre. Ilyen pl. az ismert Nemes Masánszki alma is; de aztán ez is és a hozzá hasonló természetű fajták 80—100 évig is termőképesek. Lehet tehát, hogy a szóban lévő fák is ebbe a csoportba tartoznak. Ez esetben pedig a korona visszametszése nem hogy használna, hanem még elodázná a termőre fordulást. Amit ajánlhatok, abból áll, hogy a koronát tessék kiritkítani, úgy, hogy az egymást keresztező ágakat, galyakat és a sűrűn állókból az utban levőket akkor, midőn a rügyek már jól duzzadnak, távolítsa el tőben. Semmiesetre sem szabad azonban úgy eljárni, hogy az ágakon lévő apró termőgalyakat vagy termővesszőket metszi le, mint ez — elég hibásan — gyakran megtörténik, amiáltal a korona elseprüsdök és a fa fattyuhajtásokkal rakodik meg és ezzel a korona elformátlanodik, a termés pedig megint évekre elodázódik. Ha az almafák galyai és éves vesszői felcserepedtek volna, ez annak a jele, hogy a *Fusicladium dendriticum* nevű elősködő gomba lepte meg a fákat, amelytől meg kell őket szabadítani, mert a terméketlenségnek ez is lehet oka. Ez esetben most 3—4%-os, fakadástól kezdve pedig minden 2—3 hétben 1/2%-os bordói keverékkel meg kell a fákat egész szeptemberig alaposan per-

metezni, hogy ez a gomba elpusztuljon. Ha ellenben az éves vesszők és a galyak szép sima, fénylő héjuak, akkor a permetezés elmarad és csak a ritkítás foganatosítottatik. Ha végül még az őszre sem mutatkoznának termőriügyek, akkor forduljon ismét hozzánk, hogy más eljárást ajánlhassunk. A.

36. *Felelet.* A csonthéjas gyümölcsfákat általában és így a kajszit vagy nyáribarackot is, mentől kevesebbet metszük tavasszal, annál egészségesebbek maradnak; hát nem minden alapnélküli ama feltevés, hogy a nagy ágak eltávolításával a gutaütést előmozdítjuk, noha ennek főoka a hideg és rendetlen időjárásban található fel. Ezekből kifolyólag az alkalmatlan helyeken álló ágakat most csak kurtítsa be 40—50 cm. hosszú csonkokra és ezeket augusztus végétől októberig távolítsa el tőben. A metszési lapokat éles késsel simítsa meg és vonja be fatapaszszal. A.

37. *Kérdés.* Kertemnek déli nyitott része völgy, amit ez ideig az *Aranka* majd minden évben megöntözött; különben jó televényes föld. Tisztelettel kérdelem: némi feltöltés után milyen nemű fákat lehetne ott ültetni, illetőleg melyek a nyirkos talaj iránt kevésbé érzékenyek?

Nagyszentmiklós.

V. J.

38. *Felelet.* A gyümölcsfák mindannyija hálás az iránt, ha felülről kap vizet; de nem igen türik, ha gyökereik állandóan vízben vannak; ezért kívánatos lett volna azt tudni, hogy nyáron a föld árja, vagyis az altalajviz minő magasan áll? Ha ez egy méteren alul van, akkor ültethető oda alma, pl. Gravensteini, Batul, Nemes Szercsika; szóval olyan fajták, amelyek türik a nyirkosságot. Meg kell azonban jegyezni, hogy a beküldött almaágak fedve vannak *vértetüvel*, ami arra is enged következtetni, hogy ez a veszedelmes állat önkénel nagyon el lehet terjedve és ha alaposan ki nem pusztítják: ezek fogják almafáikat kiölni és így az almafa-ültetést egyelőre e miatt nem ajánlhatom. Másodsorban ültethető az illető területre a közönséges Házi- vagy Besztercei szilva. Ha pedig nyáron át is a föld árja egy méteren felül állana, akkor a feltöltés helyett célszerűbb volna oda, ahova egy fa jön: 3 m. széles és 60 cm. magas halmot készíteni, vagyis a zombos ültetést alkalmazni, amidőn körte, meggy és vad kajszira oltott kajszit- vagy nyáribarack és természetesen alma is ültethető. A.

38. *Kérdés.* Cinkota határában fekvő gyümölcsös-kertemben 12 éves meglehetősen kifejlődött szilvafám termését már évek óta egy különös betegség teszi tönkre, mely betegség kivált az elmúlt 1903. évben öltött nagy arányokat. A betegség a következő: midőn a szilvaszemek a mogyoró-nagyságot elérik, a termésnek 60—70 százaléka hirtelen megsárgul, eltorzul, hosszukás hüvely-alakot ölt fel, úgy, hogy teljesen hasonló a zöld bab vagy zöld borsó hüvelyéhez; ezután néhány nap alatt megsárgul, összefonnyad és lehull. A környéken bábásodásnak nevezik.

Budapest.

M. G.

38. *Felelet.* A kérdésben említett és leírt szilva-gyümölcsbetegség csakugyan az, melyet *bábaszilva*,

bertyóka (v. birtyóka) és *táskaszilva* neveken ismerünk. Ennek okozója a *Taphrina Pruni Tul.* (= *Exoascus Pruni Fuck.*) nevű élősködő gombafaj, melynek fertőző hatása következtében a gyümölcs többnyire lapos és hosszabb lesz, benne mag nincsen, színe az ilyen szilvának sárgás és később deres bevonattól mintegy lisztes. A gomba myceliuma a beteg gyümölcs belsejében élősködik, amely a szilva-gyümölcsök felületén hozza létre a tömlőkben foglalt spóráit (Ascomycetes). A gomba egyébiránt az éves vesszőkben telet át mycelium-alakban. Minthogy e betegség a zelnice-meggyen (*Prunus Padus*) is előfordul, a szilvások közeléből ezek eltávolítandók, nehogy azok a szilvafákat fertőzzék. Védekezni a betegség ellen éppen úgy kell, mint az őszibaracklevélfodrosodás ellen, amelyről e lapok hasábjain gyakran volt említés téve. A kérdéses betegségről végül bővebb ismertetés olvasható a Gyümölcskertész 1903-ik évi folyamának 64-ik és 72-ik oldalain (rajzok kíséretében). *Sch.*

39. *Kérdés.* Egy nagyobb cipőműhelyből olesó szerrel sok bőrhulladékhoz és halinaposztó hulladékhoz jutok. Minthogy a cserzett bőr és az állati bőr egyaránt lassan rothadnak, mit kellene tennem, hogy a korhadási folyamatot gyorsítsam?

Miskolc.

B. J.

39. *Felelet.* A bőr és a szőr valóban lassan rothadnak, kivált ha nagyobb összefüggő darabokban vannak. Kellően elaprózva, felbomlásuk jóval gyorsabb. Ezért szokták a műtrágyagyárak a bőrt ugynevezett bőrlisztté dolgozni fel, hasonlóan a szaruliszthez. Minthogy azonban házilag az ilyen porítás sok nehézséggel volna csak végezhető, jobb lesz a szóbanforgó hulladékokat komposztá dolgozni fel, még pedig oltott mészszel együtt, ami a szerves anyagok felbomlását tetemesen előmozdítja. Tessék tehát egyéb komposztkészítésre szolgáló anyagokkal összerétegeztetni a bőr- és posztóhulladékot, de egyuttal porrá oltott mészszel alaposan beszórni az egyes rétegeket és kellő nyirkosan tartásról gondoskodni. Így — gondolom — sikerül lényegesen megrövidíteni a felbomlásra szükséges időt. A porrá oltott mész úgy készítendő, hogy a kétfülű vesszőkosárba rakott darabos égetett meszet néhány percre víz alá meritik, hogy jól tele ivódjék, és azután a vízből kiemelve, a kosár tartalmát a földre borítják. Rövidesen — pár óra alatt — porrá omlik szét a mész, amely a rétegezésre jól felhasználható. A komposzt-rakást itt is jó lesz földdel betakartatni, hogy az időnként átöntözött halom a vizet jobban visszatartsa és így a korhadás folyamata gyorsítsassék. *Gy.*

Vegyes közlemények.

Állami kertmunkásiskola Baján. A földművelésügyi miniszter által épített bajai kertmunkásiskola már teljesen elkészülvén, februárius 22-én ünnepélyesen megnyitott. A megnyitási ünnepélyen jelen voltak: rudinai *Molnár István* kir. tanácsos, orsz. gyüm. miniszteri biztos, mint a földművelésügyi miniszter kiküldöttje, továbbá *Latinovits*

és *Schmausz* főispánok, a városi hatóság, a gyümölcsészeti egyesület képviselői és nagyszámu közönség. A megnyitó ünnepség után lefolyt banketből üdvözlő táviratokat küldtek *Tallian Béla* földmivvelésügyi miniszternek és *Darányi Ignác* volt földmivvelésügyi miniszternek, aki annak idején az iskola létesítését elrendelte volt.

Méhészeti előadások Az állami méhészeti vándortanítók folyó év április hónapjában az alábbi napokon és helyeken tartják előadásaikat. *Imrey Ferencz* első kerületi, székhelye Rákoscabada. 6-án Kiskőrös, 7-én Fülöpszállás, 8-án Szabadzsellás, 9-10-én Kunszentmiklós, 11-én Kiskunlacsháza, 12-én Taksony, 13-án Dunaharaszti, 14-én Soroksár, 15-én Erzsébetfalva, 16 és 17-én Kispeszt, 18-án Ecsér, 19-én Maglód, 20-án Gyömrő, 21-én Mende, 22-én Tápiósáp, 23-án Tápiósüly. *Abaffy József* második kerületi, székhelye Pápa. 5-én Gyimót, 6-án Ugod, 7-én Teszér, 8-án Bakonytamási, 9-én Varsány, 10-én Táplánszentmiklóson, 11-én Bakonyzombathelyen, 12-én Nemesszalókon, 13-án Csögle, 14-én Dobrony, 15-én Noszlop, 16-án Salamon, 17-én Kovácsi, 18-án Tapolczafő, Adásztevel 19-én, Pápa Acsádon, 20-án. *Valló János* harmadik kerületi, székhelye Pozsonyligetfalva, 6-án Torcson, 7-én Uszoron, 8-án Gutoron, 9-én Nagybakán, 11-én Kismagyar, 12-én Tárnok, 14-én Konyha, 15-én Kukló, 17-18-án a modori állami tanítóképezdénél, 20-án Benkepatony, 21-én Hódos, 22-én Tökés. *Rózsa János* negyedik kerületi, székhelye Sárospatak, 7-én Ostoros, 8-án Bogács, 9-én Naszvaj, 10-én Zsércz, 11-én Mezőkövesd, 12-én Emőd, 13-án Nyékládháza, 14-15-én Ónod, 17-én Kistoronya, 18-án Csarnahó, 19-én Bodrogszerdahely, 20-án Nagygéres, 21-én Lelcszpolyána, 22-én Agcsermő, 23-án Kispárkányon, 24-én Bélyen. *Forgách Lajos* ötödik kerületi, székhelye Arad. 5-én Kamuton, 6-án békési első számú órháznál, 7-én Békéscsátáron, 8-án Dobozon, 9-én Gerlán, 11-én Tarhoson, 12-én Mezőberényben, 13-án Kőröstarcsán, 14-én Gyomán, 15-én K.-Ladányon, 16-án Szeghalmon, 18-án Okányon, 19-én Méhkeréken, 20-án Kötegyánon, 21-én Békéscsabán a gazdasági ismétlőiskolánál, 23-24-én Sarmaságon. *Abend András* hatodik kerületi, székhelye Nagyenyed. 8-án Gyulafehérváron, 9-én Szászsebesen, 10-én Rekitán, 11-én Szászcsoron, 12-én Algyógyon a földmives-iskolánál, 14-15-én Déván a tanítóképezdénél, 16-án Maros-Solymoson, 18-án Lugoson, a földmives-iskolánál, 20-án Karánsebesen a tanítóképezdénél, 21-én Kornyan, 22-én Mehádián, 23-án Topleczen, 24-én Orsován. *Nagy János* hetedik kerületi, székhelye Kolozsvár. 7-én Köpeczen, 8-án Kőröspatakon, 9-én Csiksomlyón a tanítóképezdénél, 11-én Kézdivásárhelyen az árvalháznál, 13-án Székelykocsárdon a gazdasági ismétlőiskolánál, 15-én Marosvásárhelyen, 16-án Székesen, 17-én Vajdaszentivánon a gazdasági ismétlőiskolánál, 20-án Laposnyán, 22-én Tordán, 24-én Széken a gazdasági ismétlőiskolánál, 25-én Szamosujváron a tanítóképezdénél, 26-án Deésen, 28-án Sósmezőn. *Kiszely Ede* nyolcadik kerületi, székhelye Temesvár. 10-én

Szolnokon, 11-én Jánoshidán, 12-én Alattyánon, 13-án Mihályteleken, 14-én Jászberényben, 15-én Felső-Szent-Györgyön, 16-án Pusztá-Monostoron, 18-án Jászfényszarun, 19-én Hatvanon, 21-én Vadász-erdőn az erdőőri szakiskolánál, 22-23-án Románkécsán, 25-én Magyar Itteben, 26-án Ittvárnokon, 27-én Tordán. Budapest, 1904. március hó 3. — *Kovács Antal*, méhészeti felügyelő.

Gyümölcs- és főzelék-árak a külföldi piacokon.

(A magyar élelmiszer-szállító részvénytársaság üzleti tudósítása 1904. február 27-ről. Központ: Budapest, VII. Kerepesi-ut 20. sz. Németországi fiók: Berlin W. S. Maurerstrasse 54. Vezetője: Héberger Ferenc). *Berlin*. (Fiókunk jelentése.) Gyümölcsfélék közül csupán a narancsban élénkebb az üzlet, a többi cikkben pedig a forgalom csekély. — Főzelékfélékben csak annyi a változás, hogy a magas vöröshagyma-árak előbb a hollandiai hagymát csábitották ide, ma meg már olasz vöröshagyma is kerül a piacra s ugyanugy értékesül, mint a magdenburgi vagy liegnitzi. — Árak: (50 kg.) gyümölcsfélék: Alma magyar M. 14-16, olasz M. 15-32, tiroli M. 26-35, amerikai (110-140 fontos hordókban) M. 18-30, (40-50 fontos ládákban) M. 9-10. Körte olasz (50 kg.) M. 25-40. Szőlő (almeriai, 27-32 kg-os hordókban) M. 13-17. — Főzelékfélék: Fokhagyma, (50 kg.) M. 12-14. Zeller angol (db) M. 0'30, Kél, vörös holland (schockonként) M. 7-11, Saláta francia (100 drb) M. 12-14. Virágkél olasz kosaranként (18 drb) M. 2'75-3'00. Hagyma (50 kg.) magyar M. 7-7'50, hagyma, holland M. 5'50-6'—, olasz M. 7'50, magdeburgi és liegnitzi 7-7'50. Petrezselyem olasz (50 klg.) M. 30-80. Ugorka, olasz (drb) M. 0'75-80, angol M. 0'70-0'75. Valutaár: 100 Márka K. 117'20. *Wien*. Az üzlet a legszükebb határok között mozgott, az árak alig mutatnak némi változást — Árak: gyümölcsfélék: alma, minőség szerint (1 kg.) K. 0'20-1'40, körte minőség szerint K. 0'20-1'60. — Főzelékfélék: hagyma, magyar (per 100 kg.) K. 14, burgonya K. 6.-7. Zeller (30 drb) K. 1'50-3. —, torma (darabja) K. 0'12-0'32, paradicsom, olasz (kg) K. 0'60-0'70. A tudósításban jegyzett árak nagyban való eladásnál értetődnek. Ertesítjük t. c. üzletfeleinket, hogy berlini fiókunk úgy az ottani, valamint a németországi fontosabb piacokról — árvizonyok, áruk minősége és csomagolása stb. tekintetében — közvetlen tapasztalása és a nagyobb városokban levő állandó képviselőink tudósításai alapján, készséggel szolgál gyakorlati jelentőségű felvilágosítással. Külföldre és Ausztriába rendelt baromfi-, tojás-, vad-, friss hus-, vaj-, méz-, friss főzelék- és gyümölcs-szállítmányok után jelentékeny fuvardíj-kedvezményeket nyújtunk. — A díjkedvezmény nagysága az áru neme, mennyisége (darabáru v. kocsirakomány), feladási és rendeltetési állomása, valamint a szállítás módja (gyors- vagy teheráru) szerint különböző. Miután t. c. üzletfeleink érdekeit mindenben szolgálni óhajtjuk, berlini fiókunk nemcsak a közvetlen címünk alatt érkező áruk előnyös értékesítéséről gondoskodik, hanem hajlan-

dók vagyunk — előzetes értesítés és meghatalmazás alapján, — a berlini piacra magánbizományosokhoz küldött áruk eladását fiókunk vezetője útján díjtalanul ellenőriztetni és a megbízott céggel a leszámolást megejteni. Értesítjük t. szállítófeleinket, hogy az egészségügyi porosz kir. miniszter a kereskedelemügyi porosz kir. miniszterrel egyetértőleg a kénessavval kezelt külföldi aszalt gyümölcsnek egészségügyi szempontból való rendőri kezelésére nézve a következő rendeletet bocsátotta ki: Az utolsó években a külföldről a tartósság fokozása céljából kénessavval kezelt aszalt gyümölcs, jelesen pedig barack és szilva nagy mennyiségben hozatott be. Ilyen gyümölcs a rendőrhatalóság által gyakran kifogás alá vétetett. Lehetőleg egyöntetű eljárás érdekében, — egyéb szövetséges államok eljárását követve és fentartva a törvényszékek illetékességébe tartozó, egyes esetekben hozott döntéseket, — a porosz kormány hozzájárult ahhoz, hogy további intézkedésig az élelmicikkek ellenőrzésével megbízott közegek ilyen gyümölcsöt szabadon bebecsáthatnak, ha az aszalt gyümölcs legfeljebb 0.125% kénessavvat tartalmaz. Nagyobb tartalomnál azonban a bünvádi eljárás, az 1879. évi május hó 14-én kelt, az élelmicikkekről szóló törvény határozatai értelmében, minden egyes esetben okvetlenül megindítatik. Liverpooli főkonzulátusunk jelentése szerint, ott alma iránt élénk kereslet mutatkozik, melyet a bevétel nem fedez. Kaliforniai árut egészen elhanyagolták és az a múlt hóban csak értéken tul volt eladható, míg más származású jobb fajok előnyösen helyezhetők el. Értesítjük t. üzletfeleinket, hogy a Schenker & Comp. cég különvonatai Wien-Westbahnhof (Penzing) állomásról via Passau, Aschaffenburg, ezentul hetenként négyszer és pedig: hétfőn, szerdán, csütörtökön és szombaton közlekednek.

Kereskedelmi forgalmunk Franciaországgal.

Franciaország külkereskedelmének hivatalos kimutatásából kitűnik, hogy Magyarország és Ausztria kereskedelme a nevezett állammal az 1903. évben kevésbé kedvező volt, mint az előző esztendőben. A monarchiából való bevétel (73.246.000 frk) és az ugyanoda való kivitel (24.430.000 frk) egyaránt csökkent; az előbbi 5.296.000 frankkal, az utóbbi pedig 6.517.000 frankkal. Némely áruban mégis beviteli többlet mutatkozott, pl. hüvelyeseknél 891.000 frank, vetőmagnál 263.000 frk. A monarchiánkba való kivitelnél egyéb cikkek között csökkenést észlelünk olajmag- és gyümölcsnél: 233.000, frankot.

Kiviteli címtár. A m. kir. Kereskedelmi Muzem igazgatósága hétszáz oldalra terjedő kötetet küld szét, mely a legszélesebb körökre nézve bir kiváló gyakorlati érdekekkel. Címe: »Kiviteli Címtár. Jelentősebb beszerzési források a magyar szent korona országainak ipara és őstermelése köréből«. A könyv ipari része ezuttal harmadik kiadásban jelenik meg és a magyar korona országainak 2935 ipartelepét ismerteti, melyek kivitelképesek vagy legalább is felülemelkednek a helyi ipar színvonalán. A használhatóságot nagyon megkönnyíti a betűsoros tárgymutató, mely 3062-féle gyártmányra

és terményre adja meg a hazai jelentősebb beszerzési forrásokat, ami az *iparpártolási* mozgalom szempontjából kiválóan fontos. A mű II. része a különleges terményekre (kereskedelmi növények, fajborok, állati termékek stb.) adja meg 1510 nagytermelő és nagykereskedő címét. Az új kiadása két fontos fejezettel is bővült. Az egyik a kivitellel többé-kevésbé kapcsolatos hazai közgazdasági törvényeket, intézményeket, érdekképviselőket stb. ismerteti. Ez a fejezet voltaképp a külföldi közönségnek volt szánva, de mert az egybegyűjtött anyag jórészt sok magyar üzletember sem ismeri hiteles alakban, ezért a Kereskedelmi Muzem ezt a fejezetet a magyar kiadásba is bevette. A közlemények sorozatát befejezi az »Adatok a világpiacról« című fejezet, mely harminchárom külföldről tartalmaz különféle tudnivalókat. A Kereskedelmi Muzem az itt közölt anyagot folytonosan kiegészíti és a változásokat félévenként megjelenendő *pótfüzetekben* közzé fogja tenni. A külföld használatára a műből *francia, német és angol* kiadás is fog megjelenni rövid idő múlva. Említést érdemel még, hogy ez a címtár tüzetesen tárgyalja Horvát-Szlavonországot is és horvát nyelven szintén meg fog jelenni. A mű a budapesti Stephaneum nyomdánál rendelhető meg. Ára kötve 5 korona.

Kártékony gyümölcsfa-gombák. A mézes galócához (*Agaricus melleus*) némileg hasonló gombafaj az *Agaricus squarrosus*, melyet előbbivel gyakran összetévesztenek és amely Müller-Thurgau jelentése szerint Svájc keleti részében mint veszedelmes gyümölcsfa-ellenség jelent meg. A kalap tetején levő barna pikkelyek nagyobbak és számszerűsabbak, mint a mézes galócán, a lemezek nem fehéresek, hanem világosbarnák, a percc pedig nem hártyszerű, hanem rostos. Leginkább gyakran körtefákon találták, azonban alma- és cseresznyefákon is. Némely esztendőben a gomba-mycelium, mely a törzs alsóbb részében és a vastagabb gyökerekben terjed el, meddő marad, míg ellenben más esztendőben, az időjárás hatása következtében valamennyi beteg fából a gombakalapok tömegesen nőnek ki. A gombának fáról-fára való átterjedése valószínűleg spórákkal történik; ezért a gombatermőtestek (gombakalapok) a lehetőségig korán összeszedendők és megsemmisítendők. Gondot kell fordítani továbbá arra is, hogy a fa tövében minden sebzést, amelyen keresztül a gomba beférkőzhetik, kerülni kell, vagy pedig azonnal simára faragni és kátránnyal vagy faviasszal bekenni. A fák tisztogatása közben lehulló kéregdarabokat el kell takarítani, nehogy a netalán rajtuk tapadó spóráknak a továbbfejlődésére az alkalom meghagyassék. A diófák kártevője gyanánt észlelték a *Favolus europaeus* gombafajt, mely eddig csak Dél-Európából volt ismeretes; e gombának a myceliuma a törzs magasabb részében meg az ágakban élőködik. Szívósan husos termőtestei többnyire egyenként és szórványosan fordulnak elő az ágakon; laposak, legfeljebb 1 cm. vastagok és 6—10 cm. szélesek, gyakran sokkal apróbbak is, félkerekűek vagy vesealakuak, rövidnyelűek. Frissen fehérek vagy világos

viaszsárgák, színükön gyakran rövid és sárgás csikoktól tarkítottak; száraz állapotukban sötétebb-sárgától narancsszínig változók. A nyélbe folytató lemezek hálózatos összeköttetésben vannak egymással. A gomba főképpen a kisebb ágsebekbe hatol be, pl. a gyümölcsöknek gondatlan leverése következtében, ahonnan azután az idősebb részekbe is eljut, utközben elpusztítván az egészséges szöveteket. Ez okból tehát a koronarészek tördelése kerülendő és az elhalt, gombatermőtestekkel borított ágak gondosan eltávolítandók. Sch.

A mézgafolyás régi betegsége a csonthéjas gyümölcsfáinknak. Ujabban Sorauer professzor Németországban kísérleteket végzett oly célból, hogy a betegség okát megvilágosítsa. Minthogy a mézga tudvalevőleg a fa- és kéregrészek feloldódása folytán keletkezik, Sorauer úgy vélekedik, hogy a növényben valami oly anyagnak kell képződnie, amely az addig egészséges szövetek eme kóros elváltozását létesíti. Ő ezt a *sóskasavban* véli megtalálni, amely minden növényben szokott képződni ugyan, de képződése után mindjárt mézhez kötődik és mert a sóskasavas méz oldhatatlan vegyület, ez a növénynek nincs ártalmára. Ha azonban a növényben valamely ok folytán (legyen az akár nagyobb sérülés, akár fagy, vagy más tényező következménye) több sóskasav keletkezik, mint amennyit a növényben lévő méz lekötni képes, — akkor beáll a le nem kötött sóskasav hatása folytán az illető fa- és kéregszövet mézgasodása. E nézet helyessége mellett nemcsak az a régibb tapasztalat látszik bizonyítani, amely szerint a mézgasodás sok esetben a talaj meszezésével gyógyítható, hanem Sorauer-nek ama kísérlete is, amelylyel ő meszterseges mézgasodást létesített sóskasav segítségével. Ezt úgy érte el, hogy 1‰-es (egy ezredrészes) sóskasavas oldatot készített vízzel és a cseresznyefába tett T-alaku bemetszésen át hegyes végű csövön ilyen sóskasav-oldatot szívárogtatott be a cseresznyefa egészséges szöveteibe; az eredmény az lett, hogy a mézgasodás rövidesen bekövetkezett, sőt a fa el is halt.

Uj gyümölcsfa-iskola és erdei csemete-kert. A földmivelésügyi miniszter a Felsőbánya várossal már régebben folyó tárgyalások befejezéseül értesítette a város közönségét, hogy a város által gyümölcsfa-iskola és erdei csemete-kert céljaira felajánlott 15 kataszteri hold átvételére vonatkozó szerződést a város közönségével 12 évre köti meg. A város által átengedett terület használatáért az államerdészet az átvett területen termelt erdei csemetéből a Felsőbánya város és közönsége szükségletének fedezésére szolgáló mennyiséget a rendelkezésre álló készlet erejéig köteles díjmentesen átengedni.

Gyümölcsfa-oltvány a szegedi kiscsárdáknak. A földmivelési miniszterium a szegedi állami erdőhivatal kezelése alatt álló bilisicsi gyümölcsfa-iskolát azért létesítette, hogy abból a Szeged vidékén lakó földmives kiscsárdák gyümölcsfa-oltvány-szükségletüket könnyen és olcsón szerezhessék be. Tallián Béla földmivelésügyi miniszter most az

iskola oltványkészletéből 7021 darab kétéves gyümölcsfa-oltványt utalványozott ki, hogy az állami erdőhivatal ezt 20 filléres kedvezményes áron 170 földmives kisbirtokos között ossza ki.

Az almafák fogékonysága a Fusicladiummal szemben. Az 1897—1901-ig terjedő esztendőben a proskauai Pomologiai Tanintézet gyümölcsösében 160 almafajtát, többnyire két példányban észlelés alatt tartottak a *Fusicladium dendriticum* (Wall.) Fuck. gombának a levélzetre gyakorolt hatás fokának a megállapítása végett. Ebben az időtartamban az általános betegezés tetemes mértékben hanyatlott alá; a 90-es éveknek közepén és végén bekövetkezett súlyos epidemia után, 1901-ben egyetlen egy súlyos megbetegedés sem mutatkozott többé. A fokokint való vagy hirtelen bekövetkezett gyógyulás csaknem valamennyi észlelés alatt volt fajtán észlelhető volt. Csak aránylag kevés fajtán, amelyek általában csak mérsékelten szenvedtek, tehát némiképpen mint ellenálló fajták tekinthetők, a megbetegedés számaránya mindegyik esztendőben majdnem azonos volt. A javulásra való eme fordulás kétségtelenül egyesegyedül az időjárásnak, a szép és nem igen csapadékos tavaszoknak volt köszönhető; a megfigyelések tehát — Aderhold szerint — arra jogosítanak, hogy a megbetegedések súlyos fokai, vagyis valamely fajtának a fogékonysága (dispositio) a megnevezett gombával szemben az évek időjárásbeli viszonyai szerint változik, javul vagy rosszabbodik. Sch.

Szerkesztői üzenetek.

V. J. Nagyszentmiklós. A küldött galy a legnagyobb mértékben vértetves volt, — az ilyen fát legjobb kivágnati és a helyszínén elégetni. Különböző bővebb felvilágosítás céljából címére küldtünk egy védekezési utmutatást.

Özv. N. E.-né Cibakháza. Homokra jó, zamatos fehér bort adós korán érő szőlőnek alkalmasak az: Ezerj és Mézesfehér. Az üvegmeggyet leginkább Kecskemét és Nagykőrös vidékén tenyésztek; bizonyosan megkapható az a másikkal együtt a Nagykőrösi kertészeti egyesület telepéről (Ady Károly városi főkertész ur utján).

Gy. K. Mátyásföld. A lapot mindjárt megjelenésekor expedálják; néha azonban a megjelenés késik 1—2 napot, kivált tavasszal és ősszel, amikor az ingyenes hirdetések összetorlódnak. Különböző az esetleges nagyobb késés miatt tessék a kiadóhivatalhoz fordulni.

Cs. K. Kaposvár. A szőlővessző-eladási hirdetményt postán címére elküldtük.

P. L. Esztergom. A tavalyi számot megküldtük; a régibb évfolyamokból egyes számmal — sajnálatunkra — nem szolgálhatunk, mert csak néhány teljes példányunk van.

B. P. Kis-Ugyics. 1. A »Sándor cár« alma eltarthat ott, ahol későn ér és későn szedik le a fájáról, jó hűvös helyiségben tavaszig is; egyébiránt rendkívül hasonlít hozzá a Svájcban (nevezetesen Aargauban) igen elterjedt »Jäger-Apfel« almafajta, amely októbertől egész tavaszig is eltarthat. Meglehet az is, hogy talán ez volt? 2. A »Turul« kifogástalanul működik; megrendelhető Mauthner Ödöntől, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 33. sz. Tessék a Fusicladium-gomba ellen először a fakadás előtt permetezni 3‰-os bordeaux-i folyadékkal (100 liter vízre 3 kiló rézgalic és ugyanannyi égetett méz, persze előbb megoltva!), a virágzás előtt megint 1/2‰-os oldattal és a virágzás után, ha a gyümölcs diónagyságu lett, szintén 1/2‰-os oldattal. 3. A Török-Bálint baja többféle lehet. Pl. a Fusicladium gyakran meglepi; de lehet a tulságos sok talajviztől csucs-

száradása is, amikor az átoltás nem segít rajta. Ha más fajták jól mennek ott, akkor talán Fusicladium bántja; ha pedig egyéb fajták is sinlődnek, akkor a talajban lesz a baj oka.

P. Ö. Sz.-Keresztur. Tessék a hirdetési rovatot átnevezni, ott hirdetnek oltóviaszot.

J. P. Keczel. Az Ageni szilvából az oltóvesszők a m. kir. Kertészeti Tanintézetből megküldettek; kész fák nem kaphatók. A meggyfa-sarjakat oltsa be meggyel.

T. B. Cservenka. Mindazokra a gyümölcsészeti kérdésekre, amelyeket beküldeni méltóztatott, részletes feleletet talál a Molnár István »Fatenyésztes«-ében; kiadta a földművelésügyi miniszter, — kapható Nágel Ottó könyvkereskedőnél, Budapest, Muzeum-körút 2. sz., ára 1 korona. — A tormatermesztés tanulmányozására ajánljuk a Grabner Emil-féle »Zöldségek szántóföldi termesztése« c. könyvet, amely megszerezhető Cserháty Sándor magyaróvári akadémiai professzor urtól, mint kiadótól.

T. L. Siófok. A 40 szótöbbletért 1 K 60 fillér beküldését kérjük.

N. J. Halmi. A beküldött kérdésre valamelyik következő számunkban adjuk meg a feleletet.

M. S-né, Székesfehérvár. A spárgatermesztésről egyik régebbi évfolyamunkban jelent meg egy közlemény. Az egész évfolyamot — kívánatra — 2 K-ért megküldhetjük. Különben ajánljuk, hogy tessék megvenni 1 frtért a Grubicy Géza és Marc Ferenc által Bouché nyomán írt »A zöldségtermelés« című kis könyvet, abban egyéb hasznos tudnivalók mellett a spárgatermesztés is meg van. A könyv a

Légrády Testvérek könyvkiadó-vállalatában jelent meg: Budapest, V., Váci-körút 78. Talán ott egy helybeli könyvkereskedőnél is kapható lesz. A többire később felelünk.

L. J. Kevermes., T. L. Köröstarcsa, B. J. Oroszláza, T. A. Endrőd. Leveleiket T. K. címére továbbítottuk, a választ tehát onnan várhatják.

P. J. Miskolc. Olyan szőlőművelési szaklap, amely kizárólag a kisgazdák érdekeit szolgálná, nincs; ellenben mindgyik igyekszik az összes szőlőművelők érdekeit — úgy a nagy- mint a kisgazdákét — egyaránt szolgálni. Az új telepítésben a legjobb tanácsadó lesz önnek az a könyv, amelyet a földművelésügyi miniszter adott ki, az: »Utnutatás a szőlőművelésre« című, amit 1 K-ért megkaphat magának Nágel Ottó könyvkereskedőtől (Budapest, VIII., Muzeum-körút 2. sz.)

B. B. Csillaghegy. A küldött levél megválaszolására S. K. urat felkértük.

M. G. Budapest. Miheztartás végett egy védekező füzetet küldtünk el címére.

T. E. Huszt. A kért számot elküldtük.

H. N. Komárom. A rendelt 4 évfolyamot postára adtuk.

M. M. Sz. Budapest. N. Á. P.-Báb. H. P. Békéscsaba. N. J. Véged. H. E. D.-Vásárhely. Br. W. P. Kálaz. S. Gy. Magyaróvár. N. J. Zalabér. K. L. Debrecen. M. A. Kalász. P. J. Fényes-Litke. I. K. Budapest. B. E. K.-K.-Félegyháza. T. J. B.-Szt.-Iván. Sz. L. M.-Szerdahely. Levelet irtunk.

HIRDETÉSEK.

HIRDETÉSI DIJTÁBLÁZAT:

a) Egyszeri hirdetésért:		b) Többszöri hirdetésért:		
	kor.	fill.	kor.	fill.
1. Minden egyes szó	—	4	7. Háromszori hirdetésnél 20% engedmény.	—
2. Kövér betűkkel egy szó	—	8	8. Féloldal szöveg félévén át hirdetve	200
3. Hivataloknak, községeknek, egyleteknek, szövetkezeteknek minden egyes szó	—	2	9. Egész oldal szöveg félévén át hirdetve	400
4. Ugyanazoknak kövérbetűs szó	—	4	10. Féloldal szöveg egész éven át hirdetve	300
5. Féloldal szöveg után	40	—	11. Egész oldal szöveg egész éven át hirdetve	600
6. Egész oldal	80	—		

A hirdetési díj előre fizetendő. Hirdetni csakis kertészeti, szőlészeti és mezőgazdasági érdekű tárgyakat lehet. A hirdetési szövegnek legkésőbb minden hó 5-ig és 20-ig kell beérkeznie a szerkesztőségbe (I., Ménési-ut 45.) a hirdetési díjjal együtt.

FAISKOLA-CZIKKEK

u. m. gyümölcsfák, díszfák, fasorták, díszbokrok, fenyőfélék, rózsák, évelő virágok, spárgagyökerek, csemeték stb. szállítására, valamint kertek alakítására és fasorok ültetésére terv és költségvetés szerint ajánlkozik

PECZ ÁRMIN
cs. és kir. udv. műkertész
és faiskola-tulajdonos
BUDAPEST, VIII., Kálvária-tér 8,
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Eladó zöld- és fás-szőlőoltványok. Vityé Miklós szerbcsanádi szőlőbirtokosnál: Szlankamenka, Oportó, Chasselas I. o. zöldoltványok ezre 100 korona; Mustosfehér, Kriaca, Kadarka stb. kiváló borfajták I. o. fásoltvány gyökeres ezre 200 korona, II. o. ezre 100 korona. Csemege- és különleges fajták száza 30—50 korona. Szőlőlugasnak válogatott 20 fajta összesen 10 korona; Olaszrizling, Mustosfehér, Passatutti európai gyökeres ezre 20—30 K. Riparia portalis egyéves gyökeres ezre 30 K. (3)

Eladók: 112 legnemesebb csemegefajta-, 10 kiváló borfajta-, 10 legujabb hibridfajta sima- és gyökeres szőlővesszőt, végre Riparia portalis simavesszőt. Kivánatra árjegyzéket küldök. **Mathiász József**, Nagymihály, Zemplén megye. (4)

Eladó rendkívül erős, bámulatos szép 2 éves gyökeres vessző!

Tessék árjegyzéket kérni! * Árjegyzék bárkinek kívánatra küldetik bérmentve!

Kivonat **MICHL ISTVÁN** tata-tóvárosi immunis mintaszőlőtelepe árjegyzékéből:

A szőlő-faj neve	Gyökeres				Sima				A szőlő-faj neve	Gyökeres				Sima						
	száza		ezre		száza		ezre			száza		ezre		száza		ezre				
	ft	kr	ft	kr	ft	kr	ft	kr		ft	kr	ft	kr	ft	kr	ft	kr			
BORFAJ:																				
Auvernas gris (Ruhlandi) fi.	2	18	1	6	Merlot	1 40	12	50	3	Muscat Hamburg	3 50	20	1 50	10						
Burgundi	2	16	80	5	Nagy Burgundi	1 50	12	60	3 50	Calábriai	3 50	25	2	15						
Dinka bogdányi	2 50	20	1 20	8	Oportó	1 60	14	60	3 50	Damaskusi	3	25	2	15						
»	1 80	15	80	5	Othello	2	15	70	3 50	Ezredéves emlék	20	90	5	35						
Erdei (fehér bakar)	1 80	14	80	4	Turkinja (török szőlő) tarka			2	16	Ferdinand Lesseps	3 50	25	2	15						
Ezerjő	1 40	12	50	3	CSEMEGEFAJ:															
Furmint	1 80	14	50	4	Chass. blanc croquant fehér	1 80	14	60	4	Bakar	2	15	1	5						
Hárslevelű	1 40	12	50	3 50	» Doré	2 20	18	1 50	8	Kecskecsés	2 20	18	1 50	8						
Kövidinka	1 40	12	50	3 50	» Fontainebleau	2	16	1 50	8	Kossuth Lajos	6	50	3	20						
Mézes	1 40	12	50	3	» Gama Drome	2 50	18	1 80	10	Madelaine angevine	1 80	16	1	5						
Mustos	1 40	12	50	2 50	» muse.d'St.Fiacre	2 50	20	2	12	» royal	2 50	18	1 80	10						
Olasz rizling			50	4	» » Nantes	2 50	20	2	12	Malaga	3 50	25	2 50	18						
Ortliebi sárga			80	5	» Napoleon	2 50	20	2	12	Melinet (homokkirály)	4 50		3							
Rajnai rizling			80	5	» Vibert	2 50	18	1 50	8	Passatutti	2 20	16	1	5						
Rakk v. Járdovány	1 80	14	50	3 50	» Fontainebleau	2 50	20	1 50	8	Precoce de Malingre	2 50	16	1	5						
Sárféher	1 80	15	60	4	» Imperial rouge	2 50	20	1 80	10	Szemendriai	2 20	16	1 80	10						
Sauvignon			80	4	» Negropont	2 50	20	1 80	10	Bakar	2	15	1	5						
Semillon			80	4	» Ronsard	2 50	20	1 80	10	Kecskecsés	2 20	18	1 50	8						
Szerémi zöld	1 80	14	60	4	» rouge croquant	2 20	15	70	4 50	Malaga rosa	5	35	3	20						
Szlankamenka	2	16	50	4	» Tokay angevine	2 20	18	1 50	10	Rosa minna di Vacca	3	25	1 50	10						
Zöld sylváni	1 60	14	60	4	Muscat Alexander	2	14	1	5	Dodrelábi	2 50	18	1 50	8						
Tramini	1 60	15	60	4	» croquant	2 50	20	1 80	12	Izabella kék	2	16	1 50	8						
Veltelini	1 50	12	50	3 50	» Dr. Rob. Hogg	3	20	1 50	10	Trollingi	2 50	20	1 50	10						
Alicante bouschet	1 50	12	80	5	» Lunel	2	14	1	5	Vegyes csemege	2 50	20	1 50	10						
Aramon	2	16	1	5	» Ottonel	2 50	20	1 50	10	fajok	1 80	15	80	6						
Carbenet	1 40	12	50	3	» di Corail	2 50	20	1 50	10	Vegyes csemege kiváló jó			1 50	12						
Kadarka			50	2 50	» Frontignan rouge	3 50	20	1 80	12	fajok	1 80	15	80	6						
										Riparia portalis I. osztály	3 50	25	1 50	12						
										Ruprestis montricola I. o.			1 50	12						
										Solonis I. osztályu			1 50	12						

MEGJEGYZÉS. Mindazon küldeményeket, melyek a 60.900. sz. miniszteri rendeletnek meg nem felelnek, kötelezem magam legott saját költségemen visszahozatni, s a megrendelő által kifizetett összeget megtéríteni. Fenti árak csomagolás nélkül értendők, melyért csupán saját kiadásaim számítom fel. A vesszők fajliszták, szokvány minőségűek, peronospora, oidium és jégverésmentesek, őszi szedésűek. Megrendeléshez 1/2 előleget kérek. — Telepem: Bécsben, Budapesten, Prágában, Szegeden, Párisban, Pozsonyban, Ostendében elsőrendű érmet és Ostendében még királyi kitüntetést „koronás arany érdemkeresztet” nyert. — Több ezer elismerőlevél tanuskodik, többek közt állami, főhercegi és temérdek uradalmi telepekről is — a pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról.

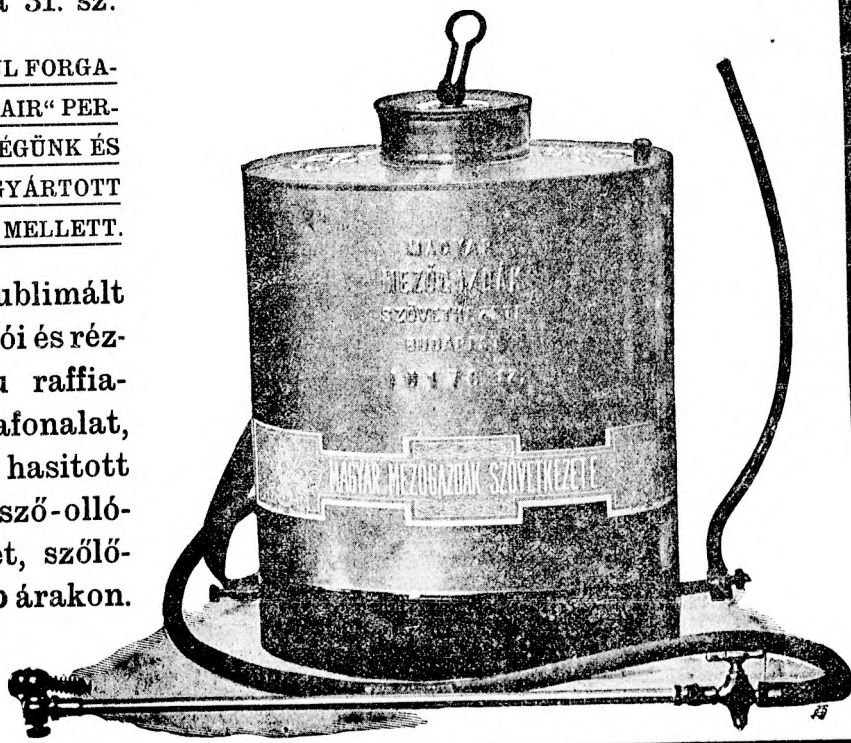
MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE BUDAPEST

V. kerület, Alkotmány-utcza 31. sz.

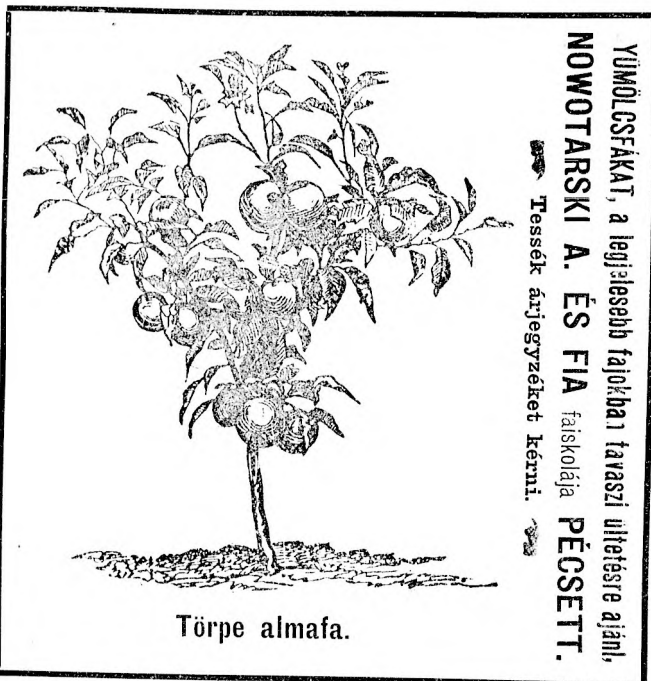
AJÁNLJUK A 11 ÉVEN KERESZTÜL FORGALOMBA HOZOTT FRANCZIA „ECLAIR” PERMETEZŐK HELYETT A SAJÁT CZÉGÜNK ÉS VÉDJEGYÜNK ALATT IDEHAZA GYÁRTOTT PERMETEZŐINKET SZAVATOLÁS MELLETT.

Továbbá: I^a rézgálicot, sublimált kénport, Aschenbrandt bordói és rézkénport, fehér hosszuszálú raffiaháncsot, 4-szer sodrott juttafonalat, gummi-szalagot, furott és hasított parafa-dugót, venyigemetsző-ollókat, szőlő- és faoltó-késeket, szőlőkarókat a legjutányosabb árakon.

KIVÁNATRA KÉPES ÁRJEGYZÉKET INGYEN ÉS BÉRMENTVE KÜLDÜNK.

Gleditschia, áthatlan sövénykészítésre kiválóan alkalmas, ezre minőség szerint 5—8—10 korona. **Ákác-vadcsemete** ezre minőség szerint 5—8—10 korona. Fehér Chasselas, Piros Chasselas, Erdei Szlankamenka, Mézesfehér, Oporto, Kadarka, Kövidinka, Olaszrizling sima vessző ezre 6 korona; Muscat Ottonel sima vessző ezre 14 korona. Czim: **Unghváry szőlőtelepe Nagykörös.** Nagyobb vételnél tetemes engedmény. (7)

Törpe almafa.

GYÜMÖLCSFÁKAT, a legjótésőbb fajokban tavaszi ültetésre ajánl.
NOWOTARSKI A. ÉS FIA faiskolája **PÉCSETT.**
Tessék árjegyzéket kérni.

(8)

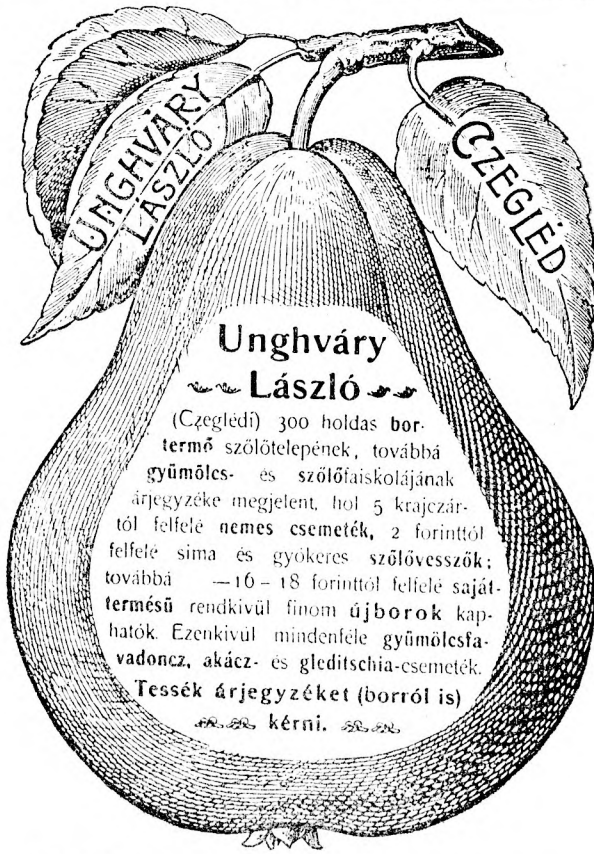
Kelebián fekvő homokszőlőtelepemről a következő sima vesszők eladók: Muscat, Papsipka, Hamburgi, Alekszandriai ezre 8 korona, Piros- és Fehérsasza, Madelaine, Tüsképpu zamatos, Sárga kecskecsesü, ezre 6 korona. Zöldszilváni, Olaszrizling, Kövidinka, Mézesfehér, Sárgafáju, Nemeskadarka, Oporto, Nagyburgundi, ezre 4 korona. Ezeréves Magyarország darabja 10 fillér. Megrendelésnél ezre után 2 korona előreküldendő. 10,000 liter Rizling és Kövidinka szőlőből eredő fehér bor, 1000 liter Nagyburgundi vörös bor mérsékelt áron eladó. **Balogh György Szabadka, Vesselényi-út 35. szám.** (9)

Szabadalmazott melegáynyi ablakkeret, elpusztíthatatlan, nem rothadó, mely vasból és falécből áll, 150 cm. hosszú és 100 cm. széles, darabja csak 5 korona. Bármilyen más méretekben is kapható. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Minden kertész és kertkedvelő urat felhivok, hogy a rendkívüli olcsóságot és az alkalmat felhasználja. **Török József, Szepes-Mindszent.** (10)

Hidegen folyó oltóviasz, dobozonként 50 fillér, 1 és 2 K; 5 kilo 10 K. **Fehér tinta** titkos íráshoz, utasítással 1 K; eladóknak 20% engedmény. **Patkányirtó** szer, 3 adag 2 K. Kaphatók: **Varga Sándornál, Turkeve.** (11)

1500 drb különféle, melegházban decemberben **nemesített rózsák** csomagolva 5 darabonként 3 kor. 50 fill. 1000 Pelargonium, 1000 Pelargonium pelatum, 1000 teljes Fuchsia, 150 Hortensia, 250 Vanilia, 300 angol Pelargonium, cserép nélkül száza 5 korona 50 fillér, cseréppel 5 korona 70 fillér. 6000 Lobelia cserép nélkül száza 3 korona 50 fillér, cseréppel 3 korona 70 fillér, 1000—10.000 Gnaphalium és Sedum cserép nélkül száza 3 korona 30 fillér, cseréppel 3 korona 50 fillér. 500 Irizine, 500 Escherantus, 500 Begonia, 500 Crocus száza 1 korona 50 fillér. 60 ezer Ascherantherum száza 1 korona 50 fillér. Nagyobb vételnél árkedvezmény. Csomagolás önköltségen számíttatik fel. Bővebbet a **Nagybányai gazdasági egyesület,** mely árjegyzéket úgy a rózsákról, valamint a gyümölcsfákról szívesen küld. (12)

Gyümölcsfák, rózsák és szőlő oltásához a legjobb a Gáspár-féle folyékony **oltó viasz,** 1 kilós doboz 1 frt 50 kr. 1/2 kilós 75 kr. Próbaminta ingyen. Kapható minden nagyobb mag- és fűszerkereskedésben. **Uj magburgonya!** »Székely kincs« saját kelesztésű rózsaszínű kifli-burgonya páratlan csemege és gazdasági faj. 50 kiló 4 frt 50 kr., 25 kiló 2 frt 60 kr., 10 kiló 1 frt 50 kr. Ugyanezen árban fajtisza **Székely tengeri** kapható: **Gáspár Antal gyümölcsstelepen, Maros Várhelyt.** (13)

Hitelt nyújtok

1—2—3 évre (kamat nélkül): városok, községek, megyék, vízszabályozó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek. **A hitelnyújtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik.** (14)

Megvételre keresek tizezer darab 180 cm. hosszú száraz, hasított ákácfa szőlőkarót. Ajánlatot kér Kurucz Károly, Budapest, Ujvilág-utca 14. sz. (15)

Négyéves **gyümölcsfák**, melyek már gyümölcsöt is hoztak: Körte, alma, cseresnye, birs, szilva, kajsz, papiroshéju mandula, francia barack, mind tiszta fajták névvel, 100 drb 38 forint, 1000 drb 350 frt. Kertrendezésekhez **diszcserjék**, 100 drb 18 frt, 1000 drb 150 frt, 15 válogatott fajban hároméves erősek. Egyéves szeder 1000 drb 5 frt. Egyéves Cydonia japonica 1000 drb 6 frt. Négyéves Mahonia aquifolia 100 drb 20 forint. Arjegyzék kívánatra ingyen küldetik. **Megyeri János** kereskedő-kertész, **Pécs.** (16)

Eladó csemege-, valamint borszőlő-vesszők. Tamásy Dániel és Társa, ezelőtt Lévai Simon nyug. v. tanácsnok (radonováci) immunis homoki mintaszőlőtelepéről következő fajtiszta, peronoszporától, valamint jégtől mentes 65—70 cm. hosszú, őszi szedésű sima vesszők adatnak el: *Ezeréves Magyarország Emléke* 50 frt; Royal Vine-Yard. 20 frt; Kossuth Lajos 25 frt; Dr. Robert Hogg, Musk. Golden Queén, Ferdinand Lesseps 10 frt ezre; Musk. Hamburg black, Musk. Alexandrie (zöld szagos), Musk. Lunel, Chass. rouge croquant 5 frt; Chass. blanc 3 forint *ezrenként*. M. Frontignan rouge, Bucherau, Princesse black, Chass. Coulard gros 1'20; Musk, Nantes, Musk. Bifer, Musk. raisin de Calabre, Chass. magnifique de Niketa, Chass. Mathiász, Chass. rouge royal 1 frt százanként. *Borfajták*: Veltelini piros 3'50, Szerémi zöld, Olaszrizling, Nagyburgundi 4 frt ezre, Szt.-Lőrinc 3 frt. Csomagolásért, valamint helyben a szállítástól külön díjat nem számítunk fel. Posta, táviró és vasútállomás: **Szabadka**, Bácsmegeye. (17)

Francia **málnatövek**, kétszer termők, órási gyümölcsökkel 20 fill., folytontermő málnatövek vanília-izzel 16 fill., **alma-, körteoltványok** 50 fill. darabja. Alma, körte, szilva **vadcsmete** 1 K 20 fill. száza. I. oszt. gyökeres **szőlővesszők** 2 K, sima I. oszt. szőlővesszők 1 K százanként. Kapható: **Babós Miklós** 10 évig volt állami szőlőtelepkezelőnél **Egerbegy** u. p. Aranyos-Gyéres. (18)

Olcsó gyümölcsfák. Óriási papiroshéju diófák, erősek, darabja 50 kr, 100 drb 40 frt; almafák, hároméves, gyönyörű szép egyenes törzsszel és koronával a következő fajtákban: Ananász, Batul, Baumann, Ponyik, Téli arany pármén, Sárga nemes, Török-Bálint, darabja 35 kr, 100 drb 30 forint. **Reinisch József** faiskola-tulajdonos, **Szent-Endre** (Pest-megye). (19)

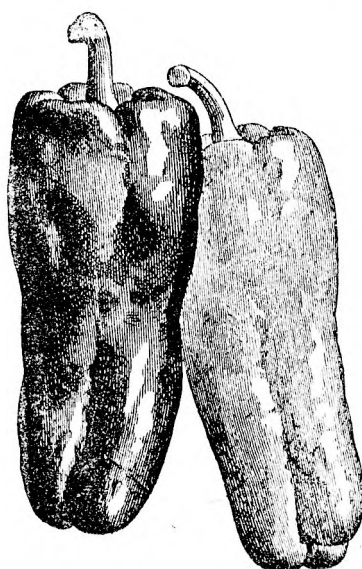
Spárga-gyökerek franco csomagolás mellett 100 darabonként **korai argenteuilli** egyéves 3, hároméves 6 koronáért, 1000-enként 30%-kal olcsóbban. Nagyszemű ribizke-cserjék 100-anként 5 koronáért kaphatók **Koritsánszky Dénes** gyógyszerésznél, **Kölesd**, Tolnamegye. (20)

Ajánlok: baracklekvárt 1 kgr-os üvegben 160 fillér, szilvalekvár 1 kgr-os üvegben 48 fillér.

Szilva, legszebb	1 kgr.	64—72 fillér
Dió	1 »	56—64 »
Szalámi (bázis január) ...	1 »	320 »
Szalonna (abált, füstölt, pörkölt)	1 »	160 »
I. Nemes rózsapaprika ...	1 »	400 »
I. Tarhonya, tojásos, 1 kgr.	56 fillér, 5 kgr-os postaszák bérmentve	360 fillér.
Szappan 1 kgr. száraz		72 »
Saját főzésű törköly 1 liter		180 »
Saját szüretelésű buckai fajbor 50 liternél 36 fillér literje, adózva		56 fillér.
Tiszta öreg cognac 1 liter		340 »
» » » 7 decis üveg		240 »

Szeged posta-vasutig bérmentve szállítja **Kopasz József Szeged.** (21)

Bor: asztali 30, 32, 34, 36, 38; kövidinka, rizling 40; zöldszilváni 60 korona hektónként. **Magvak:** Cantaloup, nyári és téli turkesztán, görög nyári és téli, uborka korai s őszi, káposztatök, patyolattök (sütni), takarmánytök, óriás napraforgó, adaga 20 fillér. Tök és óriás napraforgó literje 50 fillér. Csakis a legnyereségesebb fajtákban. **Kollár Vilmos** pörösi és nyomási gazdasága, **Cegléd.** (22)

Óriási édes paprika.

A legjobb KONYHAKERTI és VIRÁGMAGVAK-ról szőlő árjegyzékünk megjelent és kívánatra bérmentve megküldjük.

NOWOTARSKI A. ÉS FIA kereskedelmi kertészek **PÉCSETI.**

(23)

Eladó bor. Szállítok utánvétel mellett saját termésű, kitűnő fajboraimból 50 literen felüli mennyiségben következő áráért: 6-fehér 34, 36, 42, 46, 48 fillér; 6-siller 32, 34, 36 fillér; 6-vörös 56, 60, 70 fillér; uj fehér 34, 36, 40 fillér; uj siller 32, 34 fillér; uj vörös 40 és 42 fillér. A szállítási díjat a megrendelő fizeti. **Cserján Károly** szőlőbirtokos, **Gyöngyös.** (24)

Kézi-sodronyfonógépemen, bárki már az első napon készíthet kerítés-sodronyfonatot, minden méretben, minden erősségű vas- vagy horgonyzott sodronyból, alig egy fillérrel drágábban, mint a sodrony ára. — **Kész sodronyfonatokat** is szállítok olcsóbban mint bárki. — **100 faj szőlővessző.** — **Gleditschia-, Maclura- és Ákác** növénycsemete kapható 1, 2, 3, 4 éves. — Szőlővessző és gépfonat. Árjegyzéket küld: **Resch József és fia** szőlőszete, **Bács, B.-B.-megye.** (25)

Nagyméltósága **Tallián Béla** ur mária-telepi gyümölcsfaiskolájában, (**Törökkanizsa Torontálm.**) 50.000, 1-, 2- és 3-éves 1-rendű őszibarack nemesítvény eladó. Ára 100 drbkint 30 korona. (26)

Eladó: Rip. port. alanyon I. oszt. gyökeres fás-oltvány **M. Ottonel** 1025 drb, Sauvignon blanc 2185 drb és Olaszrizling 110 drb, — ezre 240 korona **Eckhart János** szőlőbirtokosnál, **Muzsna, per Medgyes.** (27)

Eladó 30.000 darab **sajmeggy** (Prunus Mahaleb) csemete, 1000 drb 25 korona, 10.000 drb vételnél ezre 20 korona. Szíves megrendeléseket kér **Eötvös Lajos és Társai** kereskedelmi kertészete, **Tarcal (Zemplén vármegye).** (12)

Keserü-mandula-csemeték, 1 éves, erős, 1000 drb 15 korona. **Hein János-féle** faiskolában, **Budapest, Csömöri-ut 109.** (28)

Eladó szőlővesszők: Mézesfehér, Arramon, Oportó, Muscat Lunel ezre 6.—, kétéves gyökeres Mézesfehér ezre 20 korona, homoki fajból; mind egészséges, **Arany Sándor, Budapest, VI., Teréz-körut 43/a. sz.** (29)

Besztercei szilvafák, két méter magasak, száz drb 30 korona; erdei moh, egy zsák 1 korona, **Izai József** tanítónál, **Mármaros-Sziget.** (30)

Eladó: 8 ezer drb őszibarack alvó szemzés-oltvány, ára darabonként 9 fillér, 100 drb 8 korona, 1000 drb 70 korona; gyökérdusak. Ha még többet rendelnek, még árengedményt adok. A megrendelőket kérem, a címüket szíveskedjenek pontosan megírni. A fajtisztaságért felelős vagyok. A fajták nevei a következők: Amsden, Olga királyné, Hartling óriás, Valesi herceg, Mezőkomáromi, Vaterlő, Szegi, Korai Sándor, Gyümölcskertek királynéja, Szép őrnő, Doktor nagy, Egresi, Fiume legnagyobb dícsérete, Hetesi-féle halasi, Metelka díjazottja. Cím: **Vigh János**, kertész, **Szabadka, Kapunovics Alajos** urhoz. (31)

Keserü-mandula magcsemeték száza hat koronáért kapható **Teleki János** faiskolájában, **Balaton-Henyén.** (32)

Legkitünőbb hidegen tapadó **oltóviasz.** Kilós doboz: 2 korona 50 fillér. Pálca-alaku is kapható. Nagyobb vételnél árkedvezmény. **Steinhausz Béla** gyógyszerész, **Nyustya.** (33)

Uzleti közös tárcza.

E rovatban joga van minden előfizetőnek czimszalagjának beküldése esetén az eddigi szokás szerint ingyen hirdetni, de 60 szónál terjedelmesebb hirdetésnél minden egyes szótöbblet után 4 fillért tartozik előre lefizetni.

Épp most jelent meg Mühle Vilmos cs. és kir. udvari szállító magkereskedő, temesvári cég legújabb, képekkel bőven ellátott 1904. évi **főkatalógusa**, mely a Légrády Testvérek budapesti könyvkiadó vállalati cég nyomdájában lett valóban igen szép kivitelben előállítva. Ezen árjegyzék csakis a legfinomabbat és a legjobbbat tartalmazza mindazon cikkek közül, melyek manapság a műkertészetben szükségesek és ezért bizonyára minden kertbirtokos és gazda szívesen fogja fogadni, mert hasznát veendi annak. Ajánljuk ennek megszerzését, megjegyez én, hogy a cég ingyen és bérmentve küldi azt meg. Ugyanitt örömmel üdvözljük **Mühle Vilmosnak** azt a szerencsés gondolatát, hogy vevői használatára egy egészen új, csinos kiállítású és ami fő: teljesen gyakorlatias tartalmu és irányu kertészeti kézikönyvet adott ki »**Mühle tanácsadója a kertmivelésben**« cimmal. A 164 oldalas könyv mindenféle disz- és haszonkerti növény kulturáját könnyen érthető és tömör nyelvű leírásban ismerteti, miért is — különösen a nem hivatásos kertészek — annak kitünő hasznát vehetik. E könyv a könyvpiacra nem fog kerülni, mert azt csakis megrendelőinek adja a Mühle Vilmos cég; de azoknak megrendeléseikhez *ingyen* mellékeli. (1)

Eladó 150.000 drb I. osztályu **európai** sima **szőlővessző:** Erdei, Furmint, Kövidinka, Mézesfehér, Mirkovácsa, Olaszrizling, Ortliebi sárga, Szerémi zöld, **Szlankamenka**, Veltelini piros. Alicante-Bouchet, Cinsaut, Fekete nemes kadarka, Oportó; **Szemendriai**, Muscat **Ottonel**, Chas. **Tokaj angevine** és többféle piros és fehér Chasselas fajták, finom Muskotály és legkiválóbb **csemegekülönlegességek** 3 színben. Borfajták ezre 6 K. Csemegek 8—14 K-ig. Különlegességek drbja 4 fillér, száza 3 K. **Ezeréves M. o.** emléke drbja 20 fillér, száza 15 K. A vesszők ősszel szedettek, fajtiszták, egészségesek, igen szépek. Megrendelhető a vételár $\frac{1}{3}$ -ának beküldésével **Bozsán Vilmos** homokszőlőtelep kezeléségénél, **Kisvárdá, Szabolcsmegye.** (2)

Almafák 5 évesek, 170—180 cm. magasak, 17—18 cm. vastagságuk: Téli arany pármén, Jonathán, Casseli nagy renet, Gravensteini, Sikulai, 1 darab 40 fillér, 100 darab 38 korona; 3 évesekből 100 darab 20 korona. Kapható **Váczi János** kertésznel, **Apostag (Pest vármegye).** (3)

Eladó: Cactus-Dahlia gumók 40 legkiválóbb fajtában, drbja 50 fillér, 10 drb 4 korona. Canna 10 kitünő nagyvirágu fajta drbja 50 fillér, 10 drb 4 korona. Májusban szállítható. Nicotiana colossea fol. var. legkitünőbb solitair növény drbja 1 korona 60 fillér. Szmlkó **Ádám** műkertész, **Budapest, I., Diana-utca 1. szám.** (4)

Szőlőoltvány-eladás. Wolf József, Ada (Bács-megye) szőlőoltvány-telepén eladó gyökeres- és sima-szőlőoltvány: Olaszrizling, Kövidinka, Mézesfehér, Mustosfehér, Ezerjő, Furmint, Piros veltelini, Nagyburgundi, Oportó, Kadarka, Mirkovacska és Chasselas. I. r. gyökeres ezre 200 korona, II. r. 90 korona, sima ezre 100 korona. Riparia portalis I. r. gyökeres ezre 30 korona, II. r. 20 korona. (5)

Keresek 30—50 tő centifolia rózsát. Kérek árajánlatot címemre: Gyene Károly, Mátyásföld, Cserhát-u. 15. sz. (6)

Oltóviasz, hidegen folyó, mindennemű gyümölcs, szőlő- és rózsá-oltáshoz kitűnőnek elismert, évek óta forgalomban; 1 kgr. 2 korona, 5 kgr. rendelés portómentesen. **Alma-oltvány,** téli fajták: Török-Bálint, Batul, Casseli nagy renet, Sikulai, Szebeni nemes kormos, Téli arany pármén, Nemes Sívári, Blenhaimi, Canadai renet, London pepin, Piros Kálvil. Nyáriból: Nyári pogácsa, magas és gyönyörű törzsű és koronájú, dus gyökézzel, északi fekvésű agyagtalajban nevelve, tehát legzordabb viszonyu helyre kiültetve, vigan fognak diszleni. Árak: 2 éves 40, 3 éves 60, 4 éves 80 fillér, 5 éves 1 korona. **Alma-csemete,** többször átültetve, átlag 3 cm. átmérővel, dus gyökézzel, hosszú törzsszel, 100 drb 5 korona. Rendeléskor az összeg fele előre küldendő. Kapható: Herbst Gyula gazdasága és gyümölcsészeti telepén, Cseszorán, u. p. Magyar-Cséke Biharm. (7)

Tisza-Igar község faiskolájában a következő oltványok kaphatók. Almából: Batul, Téli arany pármén, Jonathán, Török-Bálint, Kormos, Pónyik, Nyári piros, Körtéből: Téli esperes, Őszi pergament, Angoulémei hercegnő, Diel vajkörte, Császár körte, Szépasszony, Árpás körte. Szilvából: Althán ringló, Zöld ringló, Monfort. Ezek ára darabonként 50 fill., mind 2 és 3 évesek. Diófa 180 és 200 cm. magas, drbja 60 fill., csomagolással együtt. Jegénye-tölgy 150 és 200 cm., 80 és 1 korona. Jól csomagolva és a gyümölcsfa azonosságáért szavatolva. Nagy Miklós, községi faiskola-kezelő. (8)

Eladó gyökeres fás szőlő-oltvány 2000 darab. Riparia portalis alanyon Kövidinka szokványoszerű, ezre 200 korona. Gigler Simon, Jászfa (Kürth mellett) Komáromm. (9)

Ingyen adok nagyobb telket két családnak házépítésre Battán a szőlőm mellett; pormentes, igen szép vidéken, közel Budapesthez, a vasuti állomás és hajóállomás között. A ház részletfizetésre felépíthető. Különösen nyugdíjasoknak, tanítóknak vagy vasutiaknak alkalmas. **Eladok:** háromszor permetezett fajtiszta Olaszrizling, Mézes, Chasselas, Muscat, Nagyburgundi, Kövidinka, Oportó és Zöldszilváni vesszőket, ezrét 2—3 frtjával. **Veszek:** Akác, Acer 6—7 éves fákat, vadrózsá-fákat, ribizli-, egres- és málna-bokrokat, Gleditschia 2—3 éves palántát és egy vagon akác-, tölgy- vagy borovi szőlőkarót. Jorgovits Battán, Fejér vármegye. (10)

Eladó saját termésű hegyi fajborok: Uj fehér borok: Gyöngyösi »Ezerjő« 38, gyöngyösi »Rizling« 40, visontai »Ezerjő« 44, visontai »Rizling« 48 fillér. **Uj siller borok:** Gyöngyösi »Kadarka« 36, visontai »Kadarka« 40 fillér. **Uj vörösborok:** Gyöngyösi »Burgundi« 48, visontai »Burgundi« 56 fillér. **Ó fehér borok:** Gyöngyösi ó »Margit« 48, visontai ó »Ezerjő« 56, visontai igen öreg »Ezerjő« 72, visontai igen öreg »Rizling« 96 fillér. **Ó vörös borok:** Gyöngyösi ó »Burgundi« 64, visontai ó »Burgundi« 80, visontai ó »Carbenet« 96 fillér literenkint, utánvétellel 60, 110 és 170 literes hordókban. Hordók kívánatra hat heti bérmentes visszaszállítás mellett kölcsön is adatnak. **Saját főzésű öreg cognac,** 1 literes palack 4 K 20 fillér. **Saját főzésű öreg törkölypálinka,** 1 literes palack 1 K 80 fillér, tetszésszerűtlen mennyiségben, melyet legolcsóbban ládába csomagolva, a borral együtt a vasuton szállíthatunk, de külön postán is küldünk. Címünk teljes kiírását kérjük a levelezéseknél, mely szőlő: **Kozmári János fiai bortermelők. Gyöngyös.** (11)

Hegyi szőlők trágázására árnyékszéki komposztot átrostálva 10 kor. métermázsánkénti árban szállít városi faiskola-kezelő Nagykárolyban. (12)

Olcsó vadalmafák, 4 évesek, 3 méter magasak, 170 cm. magasságban olthatók, 1500 drb ára 50 korona. Kapható Váczi János kertésznél, Apostag, (Pestvármegye). (13)

50 kiló **Gleditschia-mag** eladó, a Vésztő községi faiskola-kertészetben, kilónként 80 fillérjével. A mag idején termésű, tehát friss, csiraképes. Megrendelések Szántó András községi faiskolai kertészhez intézendők, Vésztőn, Békésm. (14)

Eladó sima **csemegeszőlő vessző,** immunis homok talajról, őszi szedés, jól vermelt és négyszer permetezett fajtiszta: Piros és fehér Chasselas vegyesen 2741, ezre 3 frt. Muscat Lunel, Muscat Croquant, Muscat Frontignon ezre 4 frt. Ezeréves Magyarország emléke darabja 5 kr. 10 darabnál kevesebb nem adatik. Ifj. Miklós István földmives magántermelő, Nagydorogh, Tolnam. (15)

40.000 l. o. venyigét, fajtiszta **Erdei-t** keresek idején ültetéshez. Ajánlatok Nagy József ügyvéd nevére küldendők Halmiba. (16)

Eladó gazdasági szederfák. 130 drb 6 éves, igen szépen fejlődött, 2 méter magas törzsű gazdasági szederfa darabonként 14 fillérért eladó Kulcsár Ferenc tanítónál, Pósa, Vasm., u. p. Hegyfalu. Csomagolás önköltségen fog számíttatni. (17)

Jász-Apáti község gyümölcsfa-iskolájából megrendelhető **mindennemű gyümölcsfa-oltvány,** darabja 40—50 fillér; eperfa oltott és vad drbja 30—40 fill., zöld-jávör és jegényefa drbja 30—40 fill., gömb- és jegénye-akác drbja 50 fill., dió drbja 50 fill., piszke- és ribizke-bokrok drbja 20 fill., diszbokrok drbja 20 fill. Megrendeléseket elfogad Borbás János községi faiskola-kezelő kertész. (18)

Borbás János gyümölcsfa-iskolájából megrendelhető: alma-, körte-, cseresnye-, meggy-, szilva-, kajszibarackfa-oltványok darabja 40—50—60 fillér, dió drbja 50—60 fillér, eper oltott és vad drbja 40—50 fillér, piszke- és ribizke-bokrok drbja 20 fillér. Tessék árjegyzéket kérni. (19)

Eladó 20.000 drb első osztályu legbővebben termő Mustosfehér, Zöld-oltvány, Riparia portalis alanyon, 1000 magas törzsü vadrózsa-alany, 600 hektóliter pankotai »Bokréta« hegyi ó és új bor, 50 literen felüli hordókban is, továbbá kapható egész éven át 5 kgros bádogdobozokban többszörösen első díjakkal kitüntetett csemege ákácmez, postai bérmentes szállítással 7.50 koronáért, *Adelmann Károly* birtokosnál, *Uj-Szt-Annán*, Aradm. (20)

Piszkei hegyi szőlőből kizárólag első rendű, minden gombabetegségtől mentes, **sima szőlővesszők** kerülnek eladásra a következő fajtákból: 50.000 drb Muscat Ottonel ezre 16 korona; Svuvignon, Semilion, Merlot, Carbenet, Ezerjő, Sárfehér, Pirosdinka és Chasselas rouge-ból fajtánként 25.000 drb, ezrenként 9 koronájával, csomagolva és a piszkei hajó- vagy lábatlani vasutállomásra szállítva. Megrendelések a tulajdonoshoz: Kurucz Károly, Budapest, Ujvilág-utca 14. intézendők. (21)

Eladó 60 kilogramm **Őszibarackmag**, amely egész télen a szabad földben volt elvermelve, illetőleg rétegezve. Ara kilogrammonként 40 fillér. Egy 5 kilós postacsomag ára itt helyt postára feladva 2 korona 40 fillér. Az egész átvételnél ingyen csomagolás és a helybeli vasutállomásunkhoz ingyen kiszállítva. Vásárhelyi Gyula, Nagybánya. (22)

Megvételre **kerestetik** 100 drb 2 m. magastörzsü **diófa**. Olcsó árajánlatok április 1-ig Selmezbánya város kertészete címére küldendők. (23)

Eladó Amerikai alanyvesszők: Solonis 5000 drb I. oszt. sima-vessző ezre 20 korona, 5000 drb II. oszt. ezre 10 korona. Riparia portalis 10.000 drb II. oszt. sima vessző ezre 10 korona. Rupestris monticola 3000 drb II. oszt. sima vessző ezre 12 korona. **Nemesített gyümölcsfák** — a legjobb fajtákból oltva — nagy mennyiségben kaphatók, u. m. alma-, körte-, cseresnye-, meggy-, kajszibarack- és diófák, szép magastörzsűek, darabonként 60—80 fillérért. Jeles őszibarackfajtákból 100 drb oltványfa 40 koronáért kapható az *Esztergom vidéki Gazdasági Egyesület kertészetében*, Esztergomban. (24)

20 millió **ákác- és Gleditschia-csemete**, 1000 drb ára: apró csemeték 2 korona, 25 cm. magasságig 4 korona, 75 cm. magasságig 8 korona, 150 cm. magasságig 32 korona, 200 cm. magasságig 120 kor. *Gömb-, szomorú- és vörös virágú ákác*, 1 drb 40 fillértől 1 koronáig. *Gyümölcsfák*, 1 drb 40 fillértől feljebb. *Tülevelűek* kertek alakítására 70 fajban, 1 drb 20 fillértől feljebb. Diszfák, diszcseserjék stb. Részletes képes árjegyzéket kívánatra küld: *Faiskola kezelősége*, Csendlak, u. p. Vas-Ferencfalva. (25)

Kalocsa Istvánnál, Gyomán kapható: Musc. Ottonel, Ezeréves, Puritán sima vessző ezerszámra és még sok más fajtából is mérsékelt áron. *Árjegyzéket tessék kérni.* (26)

Gyümölcsfa-magvak, rétegezettek: Sárga duránci, St.-Julien, sárga mirabolána kilója 1 korona, madárcseresnye 3 korona, vékonyhéjú dió nagybányai 1, vadgesztenye 0.50 kor. Málnaszörp literje 2 kor. Nagyszemű ribizke-, köszméte-dugványok 5, gyökerek 20, Berecki birs-dugvány 50 fillér. Ficus két méteres, egy levele hiányzik, 25 kor. Téliálló futórózsa 1 kor. Lucfenyők 35 cméteresek 10 drb 5, 100 drb 35 korona. Faiskolakezelő. *Máramaros-Borsa.* (27)

Olcsó áron eladó fajtiszta tavaszi vágásu, edzett és érett sima vessző: Chasselas fehér és piros, Mézesfehér, Olaszrizling, Madelaine Angvine. Szives megkeresésekre azonnal értesítést ad Pécs Ede szőlőbirtokos, Nyitrán. (28)

Unghváry József gyümölcsfa-iskolájában Cegléd, (Pestmegye), ez év tavaszán nagyobb mennyiségű (190—200 ezer drb) nemes gyümölcsfa-csemete kerül eladásra 1, 2, 3, 4, 5 éves példányokban a következőkből: körte, alma, szilva, őszibarack, kajszibarack, cseresnye, meggy, eper, savanyu szeder, bolvilli körte, azarol-galagonya, birs, lasponya, mandula, dió, füge, köszméte, ribizke, málna, földieper (szamóca), stb. csemeték. Ezek árai erősség szerint: 10, 20, 30, 40, 50, 60 fillér. Ugyancsak igen nagy mennyiségben kaphatók 1, 2, 3, éves magcsemeték a következőkből: körte, alma, birs, doucin, besztercei szilva, cseresnye, feketemeggy, sajmeggy (Prunus Mahaleb), sárgabarack, mandula, Prunus Mirobalana, galagonya és kökény; ezek árai erősség szerint: 100 drb 1 korona 20 fillértől 3 korona 20 fillérig, 1000 drb 10—30 koronáig. Lepényfa (Gleditschia Triacanthus) áthatalan sövény készítésére alkalmas, 2 éves, igen nagy készlet; ennek ára: 1000 drb 6 koronától 26 koronáig. Ujdonságok a fentnevezett gyümölcsnemekből 1 drb 1 korona. (29)

150 drb **Téli arany parmén**, igen szépen fejlett, magastörzsű, 5 éves oltvány darabonként 60 fillérért kapható Piller Dezső kertészetében Licsérten, u. p. Lemes. 20 darabon alóli megrendelés nem teljesítettik. (30)

A lehető legfinomabb fajú **sárga- és görög-dinnyék magvait** adagonként 20 fillérért ajánlja Kürthy Ferenc, Aradmegye, Apatelek mokrahegyi szőlészete és dinnyészete. (31)

Méz- és élő méhek eladása. 100 kiló tisztá pergetett tarlóvirág-méz, kilója 110 fillér; 40 család Dzirzonos élő méh és egy mülép-prés, országos méretű 23—17 cm., kevés ideig használt, olcsón eladó vagy cserébe is 23—19 cm.-esért. Gyümölcsfagaly 1 drb 4 fillér és szomorú eperfa oltó-galy 6 fillér. Kapható Oroján Gergelynél, Battonyán. (32)

Eladó **magyarkincs burgonya**, első rendű 6 mm., 5 kor. 50 fillér 100 kilónként. Cegléd, 159. Kiszél Béninél. (33)

Rip. portalis alanyra oltott **Merlot kerestetik**. Ajánlatok e címre kéretnek: Báró Weisz Pál jószágintézősége, Kálaz, u. p. Verebély. (34)

Gyökeres **fás-oltvány eladás** Riparia portalis alanyon, egyéves I. osztályu nagyobb mennyiségben: Chasselas royal, Olaszrizling, Bakator piros, ezrenként 95 forint, 100 drb 10 frt, II. oszt. Chasselas royal ezre 60 frt, 100 drb 6 frt. Az árak helyben értendők. Fajtisztaságért, azonosságért, jó csomagolásért és szokványminőségért felelősséget vállalok. Az ár $\frac{1}{4}$ részét előlegül kérem, a többi utánvétetik. Szabó István szőlőbirtokos, Erdőhegy, u. p. Kisjenő, Aradmegye. (35)

Eladó **gyümölcsfák**. Légrády Testvérek budapesti faiskoláiból (Budafoki-uton, az összekötő vasúti-híd melletti »Nádor-kert«-ben) a kertészet felhagyása miatt az összes oltványok *igen olcsón* eladók. Az oltványok mind a legjobb fajtájúak. Megrendelések özv. Légrády Tivadarnéhoz, Budapest, Váci-körút 78. kéretnek. (36)

50 ezer sima európai csemege-szőlővessző: Chasselas és Muscat, 30 kiváló fajtában, szokványminőség és fajtiszta, *olcsó* árak mellett eladó Tájber J. G. szőlőtelepén, B.-Szarvason. (37)

Parkozásokra alkalmas szép, erős, 200—250 cm törzsű iskolázott példányokban 100 drbként: Populus nigra, balsamea, Simoni 50 korona, Acer pseudoplatanus 70 korona, Acer negundo 10 korona, Ulmus americana igen erősek 90 korona, Vadgesztenye 25 korona, Gömbákác 80 korona. Továbbá: Rózsafák téli oltvány, magastörzsűek 80 korona, 10 drb 10 korona. Spárgagyökér egyéves 3 korona, »Sharpless«-eper 2 korona, Folytontermő hónapospiper 2 korona 50 fillér, Thuja orientalis 100—120 cm. 35 korona, Lucfenyő 50—80 cm. iskolázott 30 korona, Gleditschia- és ákác-csemeték egyéves 1000 drb 8 korona. Magastörzsű elsőrendű körte- és almafa-oltványok 100 drb 80 korona. Megrendelések utánvétel mellett küldetnek. Becsomagolás önköltségileg számíttatik. Cím: Flament Lajos fürdőintézeti főkertész, (Veszprém.) (38)

Eladó 100.000 drb európai **sima szőlővessző** a következő fajtákban: Olaszrizling, Kadarka, Kövidinka, Oportó, Mézesfehér, Alicante Bouchet, Chasselas fehér, Piros veltelini, Ezerjő, ezeknek ezre 5 korona. 2 éves gyökeres Olaszrizling, Rajnai rizling ezre 24 korona. Ezen árakban a csomagolás, vasúthoz szállítás bent foglaltatik. A vesszők immunis homoktelepről valók. Megrendelésnél az összeg $\frac{1}{3}$ -át kérem előre küldeni Somogyi Gyula címére, Jászberény. (39)

Eladó európai szép **sima vesszők**: Olaszrizling, Fehér és Piros sasza, Passatutti, Muscat Ottonel, Chasselas Fontainebleau rouge, Chasselas Negreponte fajtákból a legjutányosabb árban. 5 kiló **pergeteit méz** bérmentesen 320 forint Kevéssé használt Dzirzon-kasok 6 korona, vessző-kasok 30—40 kr. darabonként. **Vesszők** néhány kas **élő méhet**, főképp szalma kupkásokban, **Ageni** szilva-oltványt. Török József méh- és szőlőtelepe, Öcsöd. (40)

Szőlővessző-eladás. *Trinkl Alajos* torontálujvári tanító »Aranka« szőlőtelepén még a következő ősziszedésű, szokványminőségű, sima hazai vesszők kaphatók: 2000 drb Oportó és 2000 drb Olaszrizling, fajtisztán, igen szépek, betegségtől mentesek, ezrenként 6 koronával. Gyökeres fás oltvány Olaszrizling, százanként 24 koronával. Tavasziszedésű sima vessző több ezer kapható, 6 bor- és 14 csemegefajtából. (41)

Erdei vadrózsafák válogatottak, sugár növések, kellő gyökézzel 100 drb bérmentve 9 korona; azonkívül kész magas rózsaoztványok, nemes gyümölcsfák és bogysak stb. Ajánlja: Mititzky Pál keresk. kertészete, Egerben. (42)

Több százezer hasított tölgy- és ákác-**szőlőkaró** 1'50, 1'60, 1'70, 1'90 és 2'00 méter hosszban, teljesen elkészítve, valamint nagyobb mennyiségű I. és II. oszt. R. portalis, V. Solonis és R. monticola sima alanyvesszők kaphatók Löwy örökösainél, Pilyben, v.-állomás Nagy-Szécsény. Ugyanott az említett alanyokra oltott legjobb borfajtákból fajtisztán oltványok is nagyobb mennyiségben eladotnak. (43)

Sima zöld oltvány eladó 1500 drb Ezredéves portalis alanyon, fajtisztaságért felelősséget vállalok, darabja 5 krajcár és 4000 drb Mézesfehér darabja 4 krajcár. Szállítás a vevőt terheli. Hagymási József bortermelő, Gyöngyösön 174. h. sz. (44)

Eladó I-ső osztályu fajtiszta sima szőlővesszők. *Muskotályok*: Lesseps 20 frt, Dr. Robert Hogg 10 frt, Ottonel, Lunel, Hamburg, Citronel, Cailaba, Badacsonyi, Rosse, Frontignan rouge, Josling St.-Alban, Alexandrie, Nantes, Passatutti 8 forint ezre. — *Chasselasok*: Tokay Angevine 15 forint, Gamma Dromme, Negropont, Fehér- és Piros ropogós gyöngy, Barducis, Thomery, Doré Fontaineblau, mindegyikből ezre 6 frt. Ezeréves Magyarország Emléke 20 frt száza, Genuai zamatos, Raisin de Calabre, Fehér- és Piros kecskecses 8 frt ezre, Madeleine Angevine 5 frt. — *Borfajták*: Oporto 5 frt, Olaszrizling, Ezerjő, Erdei, Nagyburgundi, Fűszeres tramini, Nádor Izabella 4 frt ezre. Az összeg $\frac{1}{3}$ -ada előlegül kéretik. *Fajtisztaságért szavatosság*. Mikecz-szőlőtelep Nyiregyháza. (45)

Szép növésű **vadgesztenyefákat** 1—2¹/₂ méter magasságban, darabját 30—60 fillérért **eladok**. Szállítás a megrendelő költségén, özv. Telegdy Károlyné, Magyaró-Kereke, u. p. Kalota-Szentmihály (Kolozs-megye). (46)

Eladó **Maclura aurantiaca**-mag, kilója 8 koronájával; két éves csemete ezre 10 koronájával Galli Gyula jegyzőnél, Békéscsaba. (47)

Verpeléten 6—7 ezer szép gyökérzetű 2 éves **Gleditschia** eladó. Ezre csomagolással és vasúthoz való kiszállítással együtt 10, azaz tíz korona, A megrendelések Zsilavy Antal tanítóhoz küldendők. (48)

A tőkén telelt, ministeri szokványminőségnek teljesen megfelelő **csemege-bor** és **amerikai** vesszőkről megjelent árjegyzékét kívánatra bérmentve megküldi; továbbá több évi keresztezés folytán sikerült még eddig nem látott nagyszemű, végtelen termékeny, talajban nem válogatós fehér tengerit előállítani, melynek 5 kgcs mennyiségét 4 korona ellenében díjmentesen küldi: Siposs Imre nyug. kir. járásbíró, Sajgón, posta Nagyszécsény. (49)

Mandula alanyok, 1 évesek, nyári szemzésre alkalmasak, rendkívül dus gyökérzetű, 1000 drb-onként 30 koronáért kaphatók, **Nowotarski A. és fia** faiskolájában, Pécsett. (50)

Betöltendő állások és ajánlközások.

A bajai állami kertmunkásiskolában egy kertészegédi állás van üresedésben. Járandóság: természetben adott lakás és 75 korona havi fizetés. Csak olyanok pályázhatnak, akik a budapesti m. kir. kertészeti tanintézet hároméves tanfolyamának elvégzését végbizonyítvánnyal igazolhatják. A kérvények az Országos gyümölcsészeti ministeri biztoshoz küldendők be Budapestre, a m. kir. Földművelésügyi Minisztériumba. (2)

Állást keres 21 éves, nőtlen egyén, aki a tapolcai m. kir. vincellériskolát jeles és dicséretes sikerrel végezte; érti a szőlészetet, borászatot, gyümölcsészetet, konyhakertészetet. Állását azonnal elfoglalhatja. Címe: Kertész János, Békés-Gyula. (1)

Nős, gyermektelen, 30 éves **vincellér**, m. kir. vincellériskolát végzett, **állást keres**. Szőlőművelésen és borkezelésen kívül érti a faiskola-kezelést, zöldségtermesztést, melegágyi hajtást és méhészetet. Beszél magyarul és románul. Címe: Nagy Lajos, végz. vincellér és kertmunkás, Kisjenő (Aradmegye), főhercegi uradalmi kertészet. (3)

Egy nőtlen kertészegéd, aki a gyümölcs- és konyhakertészethez, az üvegház és melegágy kezeléséhez ért, azonnal **kaphat alkalmazást** Laszkáry Pál földbirtokosnál Fehérkuton, u. p. Csáb, Hont-megye. (4)

Vincelléri állást keres 1904. április 1-re egy szorgalmas, szakmájában jártas, megbízható, nős, kiscsaládu, 37 éves egyén, aki 6 évig 33 holdas, részben szénkénegezett, részben általa telepített oltvány-szőlőt kezelt. Érti a borkezelést, gyümölcs- és konyhakertészetet, kosárfonást. Címét vál. levelezőlap ellenében »Szorgalmas 5.« jel alatt megírja a szerkesztőség. (5)

Állást keres egy 36 éves, nőtlen kertész, aki több éven át önállóan uradalmi és kereskedelmi kertészetekben működött, amiről több jó bizonyítványa van. Szakértelme kiterjed a zöldség, szőlő, gyümölcsfák, üvegház és melegágy kezelésére; a méhészetben is jártas. Igényei szerények; állását azonnal elfoglalhatja. Címe: Haupt János, kertész, Boldva, Borsodmegye. (6)

Pirtai gazdaságomban (Halas mellett), 15—20 hold faiskolát szándékozom berendezni, erre **vállalkozó kertészt keresek**. Címem: Szeged, Pusztaszeri utca 11. szám, Siági Bálint, ny. szolgabíró. (7)

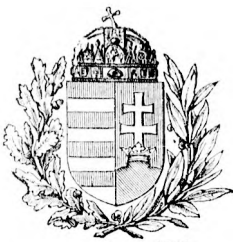
Keresek ügyes, iskolát végzett gyümölcsfa-kertészt, aki a gyümölcsfa-tenyésztésben és oltásban jártas. **Hein-féle** faiskola, Budapest, Csömöri ut 109. (8)

Egy fiatal szakképzett ember március 1-re megfelelő **állást keres**, több évi gyakorlattal bír. Címe: Szőlész és kertész B.-Szarvas 408. h. sz. (9)

Bellusi állami **kosárfonó-iskolát végzett** fiatal ember, jelenleg tanfolyamvezető, állandó **alkalmazást keres**. Ajánlatok Koszácsek János nevére, a trencsényi állami faiskola-kezelőséghez küldendők. (10)

Keresek egy nőtlen, gyakorlott és józan életű **kertmunkást**, aki a konyha-, gyümölcs- és virágkertészetben, mint pedig a méhészetben is kellő jártassággal bír; fizetés megegyezés szerint. Ajánlatok a bizonyítvány-másolatokkal címzendők: Pollák Ferenc, püspöki főerdészhez Farkasgyepű, u. p. Városlőd, Veszprémmegye. (11)

Szőlőkezelői vagy munkavezetői **állást keresek** azonnali belépésre. »T. A. 5.« jelzés alatt ajánlatokat a szerkesztőség útján, a továbbításhoz szükséges levélbélyeggel kérek. (12)

FARAGÓ BÉLA

CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI UDVARI SZÁLLÍTÓ
Magyar Magpergető-Gyára ZALA-EGERSZEGEN.

Sok ezer elismerőlevél kitünő eredményekért.

Például:

»Következő czimen kérek küldeni ... stb. ... stb. ...
a tavalyi magvak mind kikeltek, kérek mindig olyant küldeni. — Csanád-
Apátfalva, 1903. évi november 14.

Jánosi János, az Arad-Csanádi vasutak kertésze.

Magvaknál ne az olcsó árra, hanem a kitünő minőségre fektessük a fősúlyt.

Idei termésű jó
csiraképes magvak.

Gyümölcsmagvak.

Idei termésű jó
csiraképes magvak.

	100 kiló	1 kiló		100 kiló	1 kiló
	K f	K f		K f	K f
Amygdalus amara <i>Keserű mandola</i>	100.—	1.30	Prunus St. Julien <i>Szilva, St. Julien</i>	100.—	1.20
Armenica vulgaris <i>Kajszinbarack</i>	60.—	—80	„ domestica <i>Besztercei szilva</i>	40.—	—50
Cornus mascula <i>Somfa</i>	90.—	1.—	„ mahaleb <i>Sajmeggy (elfogyott)</i>	—	5.—
Cydonia vulgaris <i>Bírsmag</i>	—	8.—	„ mirobalana <i>Mirabolán szilva</i>	120.—	1.40
Castanea vulgaris <i>Közönséges gesztenye</i>	30.—	—40	„ padus <i>Madárcseresznye, (valódi)</i>	—	3.50
Juglans regia <i>Dió, levegőn szárított, kitünő csiraképes</i>	80.—	1.—	Prunus Spinosa <i>Kökény</i>	80.—	1.—
Morus alba <i>Fehér szeder</i> } kitünő	450.—	5.—	Pyrus communis <i>Körtemag, kitünő minőség</i>	450.—	5.—
„ nigra <i>Fekete</i> „ } minőség	450.—	5.—	Pyrus malus <i>Almamag, (Szavatolt idei jó csiraképes mag)</i>	500.—	5.50
Persica vulgaris <i>Őszi barack</i>	60.—	—80	Sorbus aucuparia <i>Berkenye</i>	—	1.—
Prunus avium <i>Cseresznye, édes</i>	60.—	—80	<i>Vadbarack</i>	—	—80
„ avium <i>Vadcsesznye</i>	—	2.—	<i>Mogyoró</i>	—	—80
„ acid. <i>Meggy</i>	—	1.—	<i>Ugyanaz, dalmát, nagyszemű</i>	—	2.—

1904. őszén, 1905. év tavaszán szállítandó rétegelt gyümölcsmagra szóló szives előjegyzések f. é. augusztus 15-ig kéretnek. — Gyümölcsmagvak rétegezése és vetésére szóló utasítást minden rendeléshez csatolok.

Minden fmagról szóló árjegyzék kívánatra megküldetik.

Gyümölcsmagvak rétegezése és vetésére szóló utasítást minden rendeléshez csatolok.

Ezen csemeték úgy a faiskolában való továbbnevelés, mint a rendeltetésük helyére való végleges kiültetésre egyaránt alkalmasak.

Facssemeték.

Az avasi és inámi csemetekertekben magról nevelve.

300 ezer Akácza 1 éves igen szép, ezerje	8 korona.	20 ezer Amerikai vörös tölgy (Quercus rubra Americana)	... ezerje 14 korona.
100 » Gleditschia 1 éves igen szép	10 »	1 » Bibor tölgy nagy vörös levelű (Quercus coccinea)	36 »
100 » Gleditschia 2 éves igen erős	16 »		100 drb 5 »
50 » Maclura aurantiaca 2 éves az összes ismert sövényfélék között a legjobb.	16 »	20 » Amerikai fehér köris gyors növésű (Fraxinus am. alba)	... ezerje 16 »
100 » Kocsányos tölgy (Quercus pedunculata)	1 éves nagyon jó gyökérzetű 8 »	Csomagolás önköltségen számíttatik.	
100 » Kocsánytalan tölgy (Quercus sessiliflora)			

Fekete dió (Juglans nigra) **korai juhar** (Acer platanoides) **gleditschia** és **akác magot** keresek megvételre és mielőbbi szives ajánlatokat kérek.

GÜRTLER KÁROLY

földbirtokos kertészete, Gagy-Bátor, Abauj-Torna megye.

Diszoklevél. Aranyérem. Állami ezüstérem. Sok száz elismerő nyilatkozat.

1 adag sárgarépa nantaise	1 adag petrezselyem, hosszú	1 adag cékla, hosszú
1 adag ugorka, szabadföldi	1 adag pastinák, gömbölyű	1 adag saláta, daczfej
1 adag kalarábé	1 adag káposzta	1 adag paradicsom

3 ADAG GYÖNYÖRŰ SZÉP ÉS KEDVELT VIRÁGMAG.

Az egész gyűjtemény csomagolással együtt csak 1 kor.

1 adag sárgarépa, nantaise	1 adag cékla, hosszú	1 adag káposzta
1 adag petrezselyem, hosszú	1 adag cékla, kerek	1 adag vörös káposzta
1 adag pastinák, gömbölyű	1 adag saláta, daczfej	1 adag szabadföldi ugorka
1 adag kék kalarábé, bécsi	1 adag saláta, sárga kőfej	1 adag paradicsom
1 adag fehér kalarábé, bécsi	1 adag kelkáposzta, Vertus	1 adag vegyes színű retek

6 ADAG GYÖNYÖRŰ SZÉP ÉS KEDVELT VIRÁGMAG.

Az egész gyűjtemény csomagolással együtt csak 2 kor.

1 adag virágkel, berlini törpe	1 adag sárgarépa, nantaise	1 adag hónapos retek, vegyes
1 adag kelkáposzta, Vertus	1 adag sárgarépa, braunschweigi	1 adag saláta, daczfej
1 adag kalarábé, fehér bécsi	1 adag petrezselyem, hosszú sima	1 adag saláta, sárga kőfej
1 adag kalarábé, kék bécsi	1 adag petrezselyem, vastag édes	1 adag hagyma, zittai
1 adag pastinák, kerek angol	1 adag zeller, alma alakú, óriás	1 adag paradicsom, vegyes
1 adag pastinák, hosszú sima	1 adag cékla, egyiptomi kerek	1 adag ugorka, Stokwood
1 adag káposzta, braunschweigi	1 adag cékla, erfurti hosszú	1 adag borsó, Bishop-féle
1 adag vörös káposzta, berlini	1 adag laboda Victoria	1 adag bokorbab, kosártelítő

10 ADAG GYÖNYÖRŰ SZÉP ÉS KEDVELT VIRÁGMAG.

Az egész gyűjtemény csomagolással együtt csak 3.50 kor.

1 adag virágkel, berlini törpe	1 adag zeller, almaalakú óriás	1 adag borsó, Bishop féle
1 adag bimbóskel, Aigburth	1 adag laboda Victoria	1 adag borsó, Amerika csudája
1 adag kelkáposzta, Vertus	1 adag hónapos retek, kerek vörös	1 adag bokorbab, flageolet
1 adag kalarábé, kék bécsi	1 adag hónapos retek, kerek fehér	1 adag bokorbab, kosártelítő
1 adag kalarábé, fehér bécsi	1 adag nyári retek, sárga	1 adag paradicsom, Laxton-féle
1 adag pastinák, nagy kerek	1 adag téli retek, fekete gömbölyű	1 adag paradicsom, legkorábbi
1 adag pastinák, hosszú sima	1 adag saláta, daczfej	1 adag paprika, bibornok
1 adag káposzta, braunschweigi	1 adag saláta, sárga kőfej	1 adag ugorka, Stokwood
1 adag vörös káposzta, erfurti	1 adag hagyma, zittai	1 adag ugorka Cornichon
1 adag sárgarépa, nantaise	1 adag párhagyma, Carentan	1 adag ugorka, erfurti kigyó
1 adag sárgarépa, braunschweigi	1 adag cukorlímnye, Cantaloup	
1 adag petrezselyem, hosszú sima	1 adag görögdimnye	
1 adag petrezselyem, korai vastag	1 adag tök, guggon ülő	

15 ADAG GYÖNYÖRŰ SZÉP ÉS
KEDVELT VIRÁGMAG.

Az egész gyűjtemény csomagolással együtt csak 5 kor.

Különösen felhívom a figyelmet arra, hogy az összes magvak igen nagy adagokba csomagolva, a legkiválóbb minőségben szállíttatnak. Egyszeri próbarendelés állandó üzleti összeköttetést eredményez.

A világ legnagyobb Dáhlia tenyésztése, több mint 350 faj.

Díszes árjegyzék postafordultával!